

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ
MESSER TEHNOGAS A.D ZA 2017.GODINU**

Beograd, april 2018.

S A D R Ž A J:

I. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA	5
1. Finansijski izveštaj za 2017. godinu	5
1.1. Bilans stanja	6
1.2. Bilans uspeha	12
1.3. Izveštaj o tokovima gotovine	16
1.4. Izveštaj o promenama na kapitalu	18
1.5. Izveštaj o ostalom rezultatu.....	28
1.5. Napomene uz finansijske izveštaje	30
2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2017. godinu (u celini)	68
II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA.....	137
1. Opšti podaci.....	138
2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizaciona struktura pravnog lica.....	138
3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima.....	140
4. Opis očekivanog razvoja društva, kao i glavnih razlika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo.....	143
5. Ciljevi i politika vezana za uz upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštete.....	144
6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku npvčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efikasnosti.....	144
7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon protoka poslovne godine za koju se izveštaji priprema.....	144
8. Svi značajni poslovni sa povezanim licima.....	144
9. Aktivnosti društva na polju istraivanja i razvoja.....	145
10. Informacije o ulaganju u cilju zaštite životne sredine.....	145
11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija.....	146
12. Postojanje ogranka.....	146
13. Finansijski instrumenti koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnost poslovanja.....	146
14. Pregled pravila korporativnog upravljanja.....	147

- Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan 147
- Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom 147
- Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja. 147

IV. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA...	148
V. ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA (u celini)	148
VI. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA (u celini)	148
VII. NAPOMENA	148

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ a.d., iz Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2017.GODINU

I. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA

1. Finansijski izveštaj za 2017. godinu

- **Bilans stanja**
- **Bilans uspeha**
- **Izveštaj o tokovima gotovine**
- **Izveštaj o promenama na kapitalu**
- **Izveštaj o ostalom rezultatu**
- **Napomene uz finansijski izveštaj)**

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив **MESSER TENHOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште **Београд (Раковица), Бањички пут 62**

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2017. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		7898815	7522849	0
01	И. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003	25	60551	12516	0
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005	25	17076		
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007	25	43475	12516	
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010	26	6123909	6006305	0
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011	26	118637	99083	
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012	26	569342	572671	
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013	26	4725147	4998503	
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014	27		10	
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015	26	500	500	
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016	26	521054	290105	
027 и део 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018	26	189229	45433	
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019		0	0	0
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024		1493236	1487702	0
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025	28	1270300	1270300	
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026				
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027	28	2800	590	
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028				
део 043, део 044 и део 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029				
део 045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030		5924	6238	
део 045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033	29	214212	210574	
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034		221119	16326	0
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037		174738	44	
053 и део 059	4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања по основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041		46381	16282	
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042		68717	36134	
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043		9012653	7810992	0
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044	30	378071	366969	0
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045		129170	125230	
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046		82117	60839	
12	3. Готови производи	0047		60311	38416	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
13	4. Роба	0048		79798	73853	
14	5. Стална средства намењена продаји	0049		14408		
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050		12267	68631	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051	31	2052360	1717563	0
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052		18871	49400	
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053		86026	70839	
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054				
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055		313716	268906	
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056		1542540	1240960	
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057		91207	87458	
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059		249472	342888	
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	31	4598	194734	
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062	32	5558288	3318473	0
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065		1668	606	
233 и део 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234, 235, 238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		5556620	3317867	
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	33	740505	1848810	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069				
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	34	29359	21555	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		16980185	15369975	0
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072	44	65085	34528	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање ____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	ПАСИВА					
	A. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401	35	15949233	14154210	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402		1884234	1884234	0
300	1. Акцијски капитал	0403		1865984	1865984	
301	2. Удели друштава с ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409		13371	13371	
309	8. Остали основни капитал	0410		4879	4879	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413		1282231	1282231	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414				
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415				
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417		12782768	10987745	0
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		10728580	9974431	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		2054188	1013314	
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421		0	0	0
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424	37	65975	64070	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425		65975	64070	0
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426				
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429				
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430		65975	64070	
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432		0	0	0
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437				
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438				
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441				
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442		964977	1151695	0
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443		0	0	0
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање ____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449				
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		33240	21043	
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451	40	577149	775766	0
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452				
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453		68486	86462	
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454				
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455		35168	61846	
435	5. Добављачи у земљи	0456		390105	551995	
436	6. Добављачи у иностранству	0457		66765	74944	
439	7. Остале обавезе из пословања	0458		16625	519	
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	41	249823	343241	
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460		44300	10073	
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	42	58990		
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	43	1475	1572	
	Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	0464		16980185	15369975	
89	Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465	44	65085	34528	

у БЕОГРАДУдана 28.03. 2018. године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив **MESSER TENNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČКИН I MEDICINSКИН GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште **Београд (Раковица), Бањички пут 62**

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2017. до 31.12.2017. године

- у хиљадама динара -

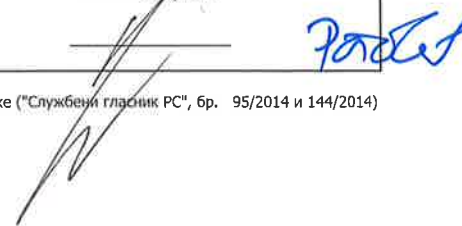
Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	ЛОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		8010417	7636403
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007+ 1008)	1002	5	343764	709286
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003		19	108
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006		3487	2047
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		331458	696465
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008		8800	10666
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	6	7532168	6814963
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010		22738	14707
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011		60277	86377
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012			
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013		1077297	770976
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		6004030	5675157
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015		367826	267746
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017	7	134485	112154

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		6096363	6004563
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019	9	270510	637512
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020	8	4556	13357
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021		68396	13783
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022		25222	18143
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	10	896177	762960
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	11	2148475	1928721
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	12	878074	822813
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	13	688985	582173
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	14	736236	789102
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028	15	11905	10850
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	16	513731	479429
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		1914054	1631840
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) ≥ 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	1032	17	97349	209906
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		22607	2800
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034			
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035			
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036			
669	4. Остали финансијски приходи	1037		22607	2800
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		42976	67494
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		31766	139612
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040	18	271883	76490
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		32929	307
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043			
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045		32929	307
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		36	4559
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		238918	71624
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048			133416
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049		174534	
683 и 685	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050	19	536969	
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051	20		515643
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	21	52106	36946
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	22	65378	148272
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054		2263217	1138287
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055			
69-59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056	23	8722	
59-69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057	23		4762
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058		2271939	1133525
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	24	250334	124074
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061			
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062	24	32583	3863
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062 - 1063)	1064		2054188	1013314
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070	45	2	1
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			

у БЕОГРАДУ
дана 28.03. 2018. године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив **MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште **Београд (Раковица), Бањички пут 62**

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

за период од 01.01.2017. до 31.12.2017. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	8985135	8337319
1. Продаја и примљени аванси	3002	8940105	8296872
2. Примљене камате из пословних активности	3003	75	128
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	44955	40319
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	6561160	5661471
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	4993243	3959148
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	878074	822813
3. Плаћене камате	3008	36	4559
4. Порез на добитак	3009		113940
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	689807	761011
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011	2423975	2675848
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	51359	1142804
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		25510
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015	8458	7986
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016		1041942
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	42901	67366
5. Примљене дивиденде	3018		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	3146564	530652
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	907811	530652
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	2238753	
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023		612152
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	3095205	

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
	3025	0	0
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)			
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027		
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	259152	1866931
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		
2. Дугорочни кредити (одливи)	3033		
3. Краткорочни кредити (одливи)	3034		
4. Остале обавезе (одливи)	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037	259152	1866931
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3038		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3039	259152	1866931
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3013 + 3025)	3040	9036494	9480123
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3005 + 3019 + 3031)	3041	9966876	8059054
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040 - 3041)	3042		1421069
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041 - 3040)	3043	930382	
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	1848810	427540
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	15155	35423
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	193078	35222
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042 - 3043 + 3044 + 3045 - 3046)	3047	740505	1848810
у <u>БЕОГРАДУ</u> дана <u>28.03.18</u> године			

Законски заступник

[Handwritten signature]

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредне друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TENHOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)

Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2017. до 31.12.2017. године

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала						
		30		31		32		
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани а неуплаћени капитал	АОП	Резерве	
1	2		3		4		5	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01.____							
	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037		
	б) потражни салдо рачуна	4002	1884234	4020		4038	1282231	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039		
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040		
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. ____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4005		4023		4041		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4006	1884234	4024		4042	1282231	
4	Промене у претходној ____ години							
	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043		
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044		
5	Стање на крају претходне године 31.12.____							
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4009		4027		4045		
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4010	1884234	4028		4046	1282231	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048		
7	Кориговано почетно стање текуће година на дан 01.01. ____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4013		4031		4049		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4014	1884234	4032		4050	1282231	

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала						
		30		31		32		
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани а неуплаћени капитал	АОП	Резерве	
1	2		3		4		5	
	Промене у текућој _____ години							
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4015		4033		4051		
	б) промет на потражној страни рачуна	4016		4034		4052		
	Стање на крају текуће године 31.12. _____							
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4017		4035		4053		
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4018	1884234	4036		4054		1282231

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01._____						
	а) дуговни салдо рачуна	4055		4073		4091	
	б) потражни салдо рачуна	4056		4074		4092	11848864
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	5286
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4076		4094	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4059		4077		4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4060		4078		4096	11843578
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4061		4079		4097	1867021
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	1013313
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4063		4081		4099	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4064		4082		4100	10989870
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	2125
	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4067		4085		4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4068		4086		4104	10987745

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговој страни рачуна	4069		4087		4105	259165
	б) промет на потражној страни рачуна	4070		4088		4106	2054188
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4071		4089		4107	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4072		4090		4108	12782768

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата						
		330		331		332		
		АОП	Ревалоризационе резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала	
1	2		9		10		11	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____							
	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145		
	б) потражни салдо рачуна	4110		4128		4146		
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4111		4129		4147		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148		
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1a + 2a - 2б) \geq 0$	4113		4131		4149		
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2a + 2б) \geq 0$	4114		4132		4150		
4	Промене у претходној _____ години							
	а) промет на дуговној страни рачуна	4115		4133		4151		
	б) промет на потражној страни рачуна	4116		4134		4152		
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____							
	а) дуговни салдо рачуна ($3a + 4a - 4б) \geq 0$	4117		4135		4153		
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4a + 4б) \geq 0$	4118		4136		4154		
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4119		4137		4155		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120		4138		4156		
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5a + 6a - 6б) \geq 0$	4121		4139		4157		
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6a + 6б) \geq 0$	4122		4140		4158		

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		330		331		332	
		АОП	Ревалоризационе резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2		9		10		11
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4123		4141		4159	
	б) промет на потражној страни рачуна	4124		4142		4160	
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4125		4143		4161	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4126		4144		4162	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата						
		333		334 и 335		336		
		АОП	Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава	АОП	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП	Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока	
1	2		12		13		14	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01.____							
	а) дуговни салдо рачуна	4163		4181		4199		
	б) потражни салдо рачуна	4164		4182		4200		
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4165		4183		4201		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202		
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1a + 2a - 26) \geq 0$	4167		4185		4203		
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(16 - 2a + 26) \geq 0$	4168		4186		4204		
4	Промене у претходној _____ години							
	а) промет на дуговној страни рачуна	4169		4187		4205		
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188		4206		
5	Стање на крају претходне године 31.12.____							
	а) дуговни салдо рачуна $(3a + 4a - 46) \geq 0$	4171		4189		4207		
	б) потражни салдо рачуна $(36 - 4a + 46) \geq 0$	4172		4190		4208		
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4173		4191		4209		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210		
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5a + 6a - 66) \geq 0$	4175		4193		4211		
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(56 - 6a + 66) \geq 0$	4176		4194		4212		

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		333		334 и 335		336	
		АОП	Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава	АОП	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП	Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2		12		13		14
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговој страни рачуна	4177		4195		4213	
	б) промет на потражној страни рачуна	4178		4196		4214	
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4179		4197		4215	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4180		4198		4216	

Ре дни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [Σ(ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ(ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [Σ(ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ(ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0		
		АОП	337			АОП	
			Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају				
1	2		15		16		17
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) дуговни салдо рачуна	4217		4235	15015329	4244	
	б) потражни салдо рачуна	4218					
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236	5286	4245	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4220					
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4221		4237	15010043	4246	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4222					
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4223		4238	853708	4247	
	б) промет на потражној страни рачуна	4224					
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4225		4239	14156335	4248	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4226					
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240	2125	4249	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4228					
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4229		4241	14154210	4250	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4230					

Ре дни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [Σ(ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ(ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [Σ(ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ(ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0		
		АОП	337			АОП	
			Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају				
1	2		15		16		17
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговој страни рачуна	4231		4242	1795023	4251	
	б) промет на потражној страни рачуна	4232					
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4233		4243	15949233	4252	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4234					
у <u>БЕОГРАДУ</u>						Законски доступник	
дана <u>28.03.2018.</u> године							

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив **MESSER TENOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште **Београд (Раковица), Бањички пут 62**

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2017. до 31.12.2017. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		2054188	1013314
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011			
	б) губици	2012			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добаци	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хедџинга) новчаног тока				
	а) добаци	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добаци	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023			
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		2054188	1013314
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 ≥ 0 или АОП 2025 > 0	2026		0	0
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			

у БЕОГРАДУ
 дана 28.03.2018 године

Законски заступник

[Signature]

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

„MESSER TEHNOGAS“ AD Beograd

Napomene uz finansijske izveštaje za 2017. godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Messer Tehnogas“ AD, Beograd (u daljem tekstu „Preduzeće“) je akcionarsko preduzeće registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasova, locirana u Rakovici.

Sadašnji većinski je Messer Group sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Preduzeće se kotira na Beogradskoj berzi na regulisanom tržištu u okviru grupe Open Market. Simbol hartije od vrednosti je TGAS. Broj izdatih hartija od vrednosti je 1.036.658.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Preduzeće je na dan 31.decembra 2017. godine imalo 349 zaposlenih. Preduzeće je zapošljavalo 349 radnika na dan 31. decembra 2016. godine

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu Republike Srbije (Službeni glasnik RS 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Republici Srbiji sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“) i tumačenja koja su sastavni deo standarda, odnosno tekst MRS i MSFI, koji je u primeni, ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski materijal.

Izmenе postojećih MRS i prevod novih MSFI, kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje MSFI do 1. januara 2009. godine, su zvanično usvojeni nakon odluke ministra finansija br. 401-00-1380/2010-16 i objavljeni su u Službenom glasniku RS 77/2010. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS 95/2014 i 144/2014), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nisu usaglašeni sa onim predviđenim u revidiranom MRS 1 Prikazivanje finansijskih izveštaja, čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine.

Ovi finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršni direktor dana 12.01. 2018. godine.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Preduzeća su iskazani u hiljadama dinara (RSD) koji je funkcionalna valuta Preduzeća i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima, zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Preduzeća, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme
- Napomena 3.6 – Obezvredjenje vrednosti nefinansijske imovine
- Napomena 3.4 – Obezvredjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja
- Napomena 37 – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova
- Napomena 3.11 - Penzije i ostale naknade zaposlenima

2.5. Promene u računovodstvenim politikama

Preduzeće nije imalo promene u računovodstvenoj politici u 2017. godini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike, date u nastavku, Preduzeće konzistentno primenjuje u svim periodima prezentovanim u ovim pojedinačnim finansijskim izveštajima.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća, u kojima nisu konsolidovani finansijski izveštaji sledećih povezanih pravnih lica, čiji je Preduzeće 100% vlasnik:

- Messer GTM Kosovska Mitrovica
- Messer BH Gas Sarajevo, Bosna i Hercegovina
- Messer Albagaz Tirana, Albanija

Preduzeće nije konsolidovalo finansijske izveštaje povezanih pravnih lica budući da je, u skladu sa zakonskim propisima, u obavezi da sastavlja i pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje. Preduzeće sastavlja i konsolidovane finansijske izveštaje.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Preduzeće nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Preduzeća, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Preduzeća, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	31.12.2017.	31.12.2016.
USD	99,1155	117,1353
EUR	118,4727	123,4723

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Preduzeće klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po faktornoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Preduzeća procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentiraju kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Preduzeće vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koja se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koja mogu biti prodana zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Preduzeće ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Preduzeća. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Preduzeće odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koja se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Preduzeće vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Preduzeća, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana, u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Preduzeće koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Preduzeća i njegovih opštih politika nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obevređenje finansijskih sredstava

Preduzeće obračunava obevređenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obevređivanja za sumnjiva potraživanja, Preduzeće se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Izvršni direktor Preduzeća.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Preduzeća, da je potraživanje u knjigama Preduzeća otpisano kao nenaplativo i da Preduzeće nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Izvršni direktor Preduzeća.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se

obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Preduzeća odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi. Preduzeće vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od tri godine, uz korišćenje amortizacione stope od 33%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Preduzeće i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Preduzeća analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Preduzeća. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2017	Procenjeni vek trajanja (u god.)	2016	Procenjeni vek trajanja (u god.)
	%		%	
Građevinsko zemljište	0,00%		0,00%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterska oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i alati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine biti veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

Investicione nekretnine čiju je fer vrednost moguće pouzdano utvrditi inicijalno se iskazuju po nabavnoj vrednosti, a nakon toga se vrednuju primenom poštene (fer) vrednosti. Poštena (fer) vrednost odražava tržišne uslove na dan bilansa stanja, a utvrđuje se na osnovu procene profesionalno kvalifikovanog nezavisnog procenjivača.

Na dan 31. decembra 2017. godine zbog male vrednosti investicionih nekretnina Preduzeće nije izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina.

3.8. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju.

3.9. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Preduzeće je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Preduzeće ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini najmanje 2 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji a prema poslenjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

Pored toga, Preduzeće, na osnovu kolektivnog ugovora, donosi odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Preduzeće nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2017. godine.

Kratkoročna plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Preduzeća, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2017. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Preduzeće nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.10. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Preduzeće ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.11. Kapital

Kapital Preduzeća obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, emisionu premiju, rezerve i akumulirani rezultat.

Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Preduzeća, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.12. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostale finansijske prihode, ostvarene iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Preduzeća.

3.13. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Preduzeća.

3.14. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Zakona o porezu na dobit pravnih lica propisuje poreske stope od 15%. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.15. Zarada po akciji

Preduzeće izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaočima običnih akcija Preduzeća, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.16. Informacije po segmentima

Segment poslovanja je komponenta Preduzeća:

- a) Koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima može da ostvaruje prihode ili pravi rashode
- b) Čije poslovne rezultate redovno pregleda glavni organ upravljanja Preduzeća da bi doneo odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i da bi ocenio njegove performanse
- c) Za koji su raspoložive zasebne finansijske informacije

Ovo akcionarsko društvo ima ogranak u Nikšiću, Republika Crna Gora. Ogranak svoju delatnost obavlja i finansijske izveštaje sastavlja u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Republike Crna Gora.

Preduzeće najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Preduzeće je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima
- Riziku likvidnosti
- Kreditnom riziku

Upravljanje rizicima u Preduzeću je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Preduzeća u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Preduzeće je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Preduzeće minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća deviznom riziku na dan 31. decembra 2016. godine:

U hiljadama	EUR	GBP	USD	CHF	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	399.556	-	-	-	1.449.254	1.848.810
Potraživanja	707.620	-	-	-	1.009.943	1.717.563
Kratkoročni finansijski plasmani	3.081.128	-	-	-	237.345	3.318.473
Učešća u kapitalu	-	-	-	-	1.270.890	1.270.890
Dugoročna potraživanja	216.817	-	-	-	16.321	233.138
Ostala potraživanja	-	-	-	-	561.302	561.302
Ukupno	4.405.121	-	-	-	4.545.055	8.950.176
Kratkoročne finansijske obaveze	0	0	0	0	0	0
Obaveze iz poslovanja	213.731	0	10.308	0	551.727	775.766
Dugoročne obavez	0	0	0	0	0	0
Ostale obaveze	247	0	0	0	375.682	375.929
Ukupno	213.978	0	10.308	0	927.409	1.151.695
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2016. godine	4.191.143	0	-10.308	0	3.617.646	7.798.481

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća deviznom riziku na dan 31. decembra 2017. godine:

U hiljadama	EUR	GBP	USD	CHF	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	271.421	0	0	0	469.084	740.505
Potraživanja	746.852	0	0	0	1.305.508	2.052.360
Kratkoročni finansijski plasmani	4.442.726	0	0	0	1.115.562	5.558.288
Učesća u kapitalu	0	0	0	0	1.273.100	1.273.100
Dugoročna potraživanja	219.174	0	396	0	221.685	441.255
Ostala potraživanja	0	0	0	0	283.429	283.429
Ukupno	5.680.173	0	396	0	4.668.368	10.348.937
Kratkoročne finansijske obaveze	0	0	0	0	0	0
Obaveze iz poslovanja	164.085	0	2.973	1924	408.167	577.149
Dugoročne obaveze	0	0	0	0	0	0
Ostale obaveze	16.586	0	0	0	371.242	387.828
Ukupno	180.671	0	2.973	1.924	779.409	964.977
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2017. godine	5.499.502	0	-2.577	-1.924	3.888.959	9.383.960

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Preduzeće je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Preduzeća je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju na naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2017	2016
Finansijska sredstva	5.772.500	3.529.017
Finansijske obaveze		-
Razlika	5.772.500	3.529.017
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		-
Finansijska sredstva	740.505	1.848.810
Finansijske obaveze		-
Razlika	740.505	1.848.810

Preduzeće ima značajnu kamatonosnu imovinu. Prihod Preduzeća i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Preduzeće neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Preduzeće upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Preduzeće neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Preduzeća, a u skladu sa poslovnom strategijom Preduzeća.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2016. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.848.810	-	-	-	1.848.810
Potraživanja	1.685.177	32.386	-	-	1.717.563
Kratkoročni finansijski plasmani	3.318.473	-	-	-	3.318.473
Učešća u kapitalu	-	-	-	1.270.890	1.270.890
Dugoročna potraživanja	-	-	11.657	221.481	233.138
Ostala potraživanja	544.463	16.839	-	-	561.302
Ukupno	7.396.923	49.225	11.657	1.492.371	8.950.176
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	775.766	-	-	-	775.766
Dugoročne obaveze	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	375.929	-	-	-	375.929
Ukupno	1.151.695	-	-	-	1.151.695
Ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2016. godine	6.245.228	49.225	11.657	1.492.371	7.798.481

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2017. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	740.505				740.505
Potraživanja	1.685.177	367.183			2.052.360
Kratkoročni finansijski plasmani	5.558.288				5.558.288
Učešća u kapitalu				1.273.100	1.273.100
Dugoročna potraživanja			335.751	105.504	441.255
Ostala potraživanja	274.926	8.503			283.429
Ukupno	8.258.896	375.686	335.751	1.378.604	10.348.937
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	577.149	-			577.149
Dugoročne obaveze					0
Ostale obaveze	387.828				387.828
Ukupno	964.977	-	-	-	964.977
Ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2017. godine	7.293.919	375.686	335.751	1.378.604	9.383.960

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Preduzeća kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Preduzeća po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Preduzeća. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Preduzeću, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim, pored toga, Preduzeće ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Preduzeće od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštanju na realizaciju.

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima iskazanih u Napomeni br. 33 što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Preduzeća po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2017	2016
Kupci u zemlji - bruto	2.570.882	2.807.467
Kupci u inostranstvu		-
- Evro zona	784.362	383.630
- ostali bruto	18.871	389.145
Ispravka vrednosti kupaca	1.321.755	1.862.679
Ukupno	2.052.360	1.717.563

U spornim potraživanjima, koja su 100% ispravljena najveće je potraživanje prema Društvu Sartid Smederevo u vrednosti od 261.588 hiljada RSD.

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Bruto		Ispravka vrednosti	
	2017	2017	2016	2016
Nedospela potraživanja	1.453.235		1.171.888	-
Docnja od 0-30 dana	256.415		248.256	-
Docnja od 31-60 dana	143.126		117.538	-
Docnja od 61-90dana	93.724	27.807	76.503	37.939
Docnja od 91-180 dana	99.895	47.292	613.608	556.302
Docnja od 181-360 dana	105.192	43.843	97.145	60.912
Docnja preko 360	1.222.529	1.202.814	1.255.304	1.207.526
Ukupno	3.374.116	1.321.756	3.580.242	1.862.679

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2017	2016
Stanje na dan 1. januara	1.862.679	1.347.036
Povećanje	3.955	515.643
Smanjenje	544.878	-
Otpis		-
Stanje na dan 31. decembra	1.321.756	1.862.679

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Preduzeće se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Preduzeće zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobit preduzeća.

Preduzeće prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Preduzeća i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2017. godine i 31. decembra 2016. godine, koeficijenti zaduženosti Preduzeća bili su kao što sledi:

U hiljadama RSD	2017	2016
Ukupne obaveze	1.030.952	1.215.765
Minus: gotovisnki ekvivalenti i gotovina	740.505	1.848.810
Neto dugovanja	290.447	(633.045)
Kapital - ukupno	15.949.233	14.156.335
Koeficijent zaduženosti u %	1,82	n/a

*Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze bez kapitala umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.

** Ukupan kapital predstavlja kapital iskazan u bilansu stanja.

*** Koeficijent zaduženosti se računa kao odnos neto dugovanja i ukupnog kapitala.

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Preduzeća je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Preduzeća vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Preduzeće smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Preduzeće smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2017	2016
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnm licima na domaćem tržištu	19	108
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	0	0
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	0	0
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	3.487	2.047
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	331.458	696.465
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	8.800	10.666
Ukupno	343.764	709.286

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2017	2016
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	22.738	14.707
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	60.277	86.377
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	0	0
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1.077.297	770.976
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	6.004.030	5.675.157
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	367.826	267.746
Ukupno	7.532.168	6.814.963

7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2017	2016
Prihodi od zakupnina	115.575	88.564
Ostali poslovni prihodi	18.910	23.590
Ukupno	134.485	112.154

8. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

U hiljadama RSD	2017	2016
Prihod od aktiviranja robe	1.713	7.972
Prihod od aktiviranja gotovih proizvoda	2.843	5.385
Ukupno	4.556	13.357

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

U hiljadama RSD	2017	2016
Nabavna vrednost prodane robe	270.510	637.512
Ukupno	270.510	637.512

10. TROŠKOVI MATERIJALA

U hiljadama RSD	2017	2016
Troškovi materijala za izradu	730.749	621.434
Troškovi ostalog materijala	8.718	6.680
Troškovi rezervnih delova	138.154	121.836
Troškovi alata i sitnog inventara	18.556	13.010
Ukupno	896.177	762.960

11. TROŠKOVI ENERGIJE I GORIVA

U hiljadama RSD	2017	2016
Troškovi energije i goriva	2.148.475	1.928.721
Ukupno	2.148.475	1.928.721

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2017	2016
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	687.427	636.836
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	117.587	110.030
Troškovi naknada po ugovoru o delu	8.090	4.902
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	2.935	2.346
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	12.993	10.942
Troškovi naknada fizičkim licima	1.308	1.655
Ostali lični rashodi i naknade	47.734	56.102
Ukupno	878.074	822.813

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2017	2016
Troškovi transportnih usluga	472.125	369.585
Troškovi usluga održavanja	90.874	80.327
Troškovi zakupnina	12.079	19.843
Troškovi sajma	5	2
Troškovi reklame i propagande	14.503	12.200
Troškovi ostalih usluga	99.399	100.216
Ukupno	688.985	582.173

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2017	2016
Troškovi amortizacije -ukupno	736.236	789.102
- nekretnina, postrojenja i opreme	728.074	783.827
- nematerijalnih ulaganja	8.162	5.275
Ukupno	736.236	789.102

15. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2017	2016
Troškovi dugoročnih rezervisanja za sudske sporove	11.905	10.850
Ukupno	11.905	10.850

16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2017	2016
Troškovi neproizvodnih usluga	446.729	410.063
Troškovi reprezentacije	8.712	9.081
Troškovi premija osiguranja	22.050	21.001
Troškovi platnog prometa	4.801	3.676
Troškovi članarina	1.315	995
Troškovi poreza	22.590	21.557
Ostali nematerijalni troškovi	7.534	13.056
Ukupno	513.731	479.429

17. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2017	2016
Finansijski prihodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	0	0
- ostala povezana lica	0	0
Prihodi od kamata	42.976	67.494
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	0	0
Pozitivne kursne razlike:		
- kursne razlike	31.766	131.138
- efekti valutne klauzule	22.607	8.474
Ostali finansijski prihodi		2.800
Ukupno	97.349	209.906

18. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2017	2016
Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	0	0
- ostala povezana lica	0	0
Rashodi kamata	36	4.559
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	0	0
Negativne kursne razlike:		
- kursne razlike	238.918	71.624
- efekti valutne klauzule	32.929	307
Ostali finansijski rashodi		0
Ukupno	271.883	76.490

19. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2017	2016
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja	536.969	0
Ukupno	536.969	0

20. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2017	2016
Obezvredenje dugoročnih plasmana		
Obezvredenje potraživanja		515.643
Ukupno	0	515.643

21. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2017	2016
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	14.395	18.234
Dobici od prodaje materijala	2.699	1.218
Viškovi	26.766	2
Naplaćena otpisana potraživanja	0	0
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	0	0
Prihodi od smanjenja obaveza	386	2.003
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	6.698	4.000
Ostali prihodi	1.162	11.489
Prihod od usklađivanja vrednosti potraživanja		
Ukupno	52.106	36.946

22. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2017	2016
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	5.937	10.248
Gubici po osnovu prodaje - likvidacije učešća u kapitalu	0	83.328
Gubici od prodaje materijala	0	206
Manjkovi	128	734
Rashodi ugovorene zaštite	0	0
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	48.128	32.569
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	0	2.212
Ostali nepomenuti rashodi	11.185	18.975
Ukupno	65.378	148.272

Preduzeće Progas Nikšić je likvidirano 18.03.2016. pa je po osnovu toga preduzeće imalo gubitke od 83.328 HRSD

23. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

U hiljadama RSD	2017	2016
Prihodi ranijih perioda	7.194	191
Rashodi ranijih perioda	15.916	4.953
Ukupno - gubitak	8.722	4.762

24. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2017	2016
Poreski rashodi perioda	250.334	124.074
Odloženi poreski rashodi	0	-
Odloženi poreski prihodi	32.583	3.863
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	217.751	120.211

Messer Tehnogas je nakon usvajanja finansijskog izveštaja za 2016. godinu izvršio promenu Poreskog bilansa i poreske prijave i utvrdio je obavezu za plaćanja tekućeg poreza u iznosu od 2.125 HRSD.

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2017	2016
Dobit pre oporezivanja	2.271.939	1.133.525
Obračunati porez po stopi od 15%	340.791	170.029
Usaglašavanje efektivne poreske stope		
Razlika između obračuna računovodstvene i poreske amortizacije	19.672	25.889
Ostale trajne razlike	13.170	8.057
Poreski gubitak iz ranijih godina		(18.790)
Poreska oslobođenja	-123.299	(61.111)
Tekući poreski gubitak za koji nije priznat odloženi porez		
Obračunati tekući porez po umanjenju	250.334	124.074
Efekti odloženih poreza	-32.583	(3.863)
Ukupan porez na dobit prikazan u bilansu uspeha -poreski rashod	217.751	120.211
Efektivna poreska stopa	10%	11%

(c) Nepriznata poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće nije priznalo odložena poreska sredstva koja se odnose na poreske kredite u iznosu od 96.808 hiljade RSD, usled neizvesnosti da li će postojati dovoljan oporezivi dobitak u budućim periodima na teret koga bi se moglo izvršiti priznavanje prenetih poreskih kredita.

(d) Odložena poreska sredstva/obaveze

Odložena poreska sredstva u iznosu od RSD 68.717 hiljada nastala su kao posledica razlike između poreske osnovice pojedinih sredstava i obaveza i iznosa tih sredstava i obaveza iskazanih u bilansu stanja.. Obračun odloženih poreskih obaveza je prikazan u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2017			2016		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava	68.717		68.717	36.134		36.134
Po osnovu poreskog gubitka						
Odloženo poresko sredstvo/obaveza, neto	68.717		68.717	36.134		36.134

25. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Softveri i ostala prava	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januara 2016.	8.001	34.426	42.427
Povećanja u toku godine		389	389
Otuđenja i rashodovanja			
Prenosi		3702	3.702
Stanje na dan 31. decembra 2016.	8.001	38.517	46.518
Povećanja u toku godine		16.729	16.729
Otuđenja i rashodovanja			
Prenosi	30.921	8.547	39.468
Stanje na dan 31. decembra 2017.	38.922	63.793	102.715
Akumulirana ispravka vrednosti			
Stanje na dan 1. januara 2016.	8.001	20.726	28.727
Amortizacija za tekuću godinu		5.275	5.275
Otuđenja i rashodovanja			
Prenosi			
Stanje na dan 31. decembra 2016.	8.001	26.001	34.002
Amortizacija za tekuću godinu	3.565	4.597	8.162
Otuđenja i rashodovanja			
Prenosi	10.280	-10.280	0
Stanje na dan 31. decembra 2017.	21.846	20.318	42.164
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2016.	0	12.516	12.516
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2017.	17.076	43.475	60.551

26. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenju i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	UKUPNO
Nabavna vrednost								
Stanje na dan 1. januara 2016.	98.069	1.433.358	11.937.032	500	375.321	3.423	19.231	13.866.934
Povećanja u toku godine	317	27.369	349.803		148.697		100.763	626.949
Otuđenja i rashodovanja			-74.975					-74.975
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi	697	20.995	283.080		-233.913		-74.561	-3.702
Ostalo								
Stanje na dan 31. decembra 2016.	99.083	1.481.722	12.494.940	500	290.105	3.423	45.433	14.415.206
Povećanja u toku godine		9.790	295.510		272.314		313.468	891.082
Otuđenja i rashodovanja		-1.362	-165.502					-166.864
Efekti procene vrednosti								
Prenosi	19.554	25.225	126.790		-41.365		-169.672	-39.468
Zatvaranje datih avansa								0
Ostalo								0
Stanje na dan 31. decembra 2017.	118.637	1.515.375	12.751.738	500	521.054	3.423	189.229	15.099.956

Akumulirana ispravka vrednosti								
Stanje na dan 1. januara 2016.		863.506	6.822.919			3.423		7.689.848
Amortizacija za tekuću godinu		45.545	738.245					783.790
Otuđenja i rashodovanja			-64.727					-64.727
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi								
Ostalo								
Stanje na dan 31. decembra 2016.		909.051	7.496.437			3.423		8.408.911
Amortizacija za tekuću godinu		38.184	689.879					728.063
Otuđenja i rashodovanja		-1.202	-159.725					-160.927
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi								0
Ostalo								
Stanje ispravke na dan 31. decembra 2017.		946.033	8.026.591	0	0	3.423	0	8.976.047
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2016. godine	99.083	572.671	4.998.503	500	290.105	0	45.433	6.006.295
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2017. godine	118.637	569.342	4.725.147	500	521.054	0	189.229	6.123.909

27. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2017	2016
Nabavna vrednost		
Stanje na dan 1.januara	17.708	17.708
Nabavke u toku godine		
Prenosi		
Stanje na dan 31.decembra	17.708	17.708
Ispravka vrednosti		
Stanje na dan 1. januara	17.698	17.660
Amortizacija u toku godine	10	38
Prenosi		
Stanje na dan 31. decembra	17.708	17.698
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	0	10

Na dan 31. decembra 2017. godine zbog male vrednosti investicionih nekretnina Preduzeće nije izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina već su investicione nekretnine vrednovane po sadašnjoj knjigovodstvenoj vrednosti.

Investicione nekretnine u Nišu i Kraljevu su date u zakup.

28. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica

U hiljadama RSD	2017	2016
Učešće u kapitalu Messer GTM, Kosovo	22.634	22.634
Učešće u kapitalu Messer BH Gas, Sarajevo	683.188	683.188
Učešće u kapitalu Messer Albagaz, Tirana	564.478	564.478
Ukupno učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	1.270.300	1.270.300
Ispravka učešća u kapitalu		
Neto učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	1.270.300	1.270.300

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2017	2016
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	-26.007
Ukupno Tehnogas Hellas	0	0
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	32.356	30.146
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	-29.556	-29.556
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	2.800	590

29. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2017	2016
Ostali dugoročni plasmani	215.675	212.037
Ostali dugoročni finansijski plasmani - bruto	215.675	212.037
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	-1.463	-1.463
Ostali dugoročni finansijski plasmani - neto	214.212	210.574

30. ZALIHE

U hiljadama RSD	2017	2016
Materijal i rezervni delovi	129.170	125.230
Nedovršena proizvodnja	82.117	60.839
Gotovi proizvodi	60.311	38.416
Roba	79.798	73.853
Stalna sredstva namenjena prodaji	14.408	
Dati avansi	12.267	68.631
Ispravka vrednosti datih avansa	0	-
Ukupno zalihe	378.071	366.969

31. POTRAŽIVANJA

Potraživanja po osnovu prodaje

U hiljadama RSD	2017	2016
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci - matična i zavisna pravna lica u zemlji	18.871	49.400
Kupci - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	86.026	70.839
Kupci - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	313.716	268.906
Kupci u zemlji	2.570.882	2.807.467
Kupci u inostranstvu	384.621	383.630
Bruto potraživanja od kupaca	3.374.116	3.580.242
Ispravka vrednosti kupaca u zemlji	(1.028.342)	(1.566.507)
Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu	(293.414)	(296.172)
Ispravka vrednosti kupaca	(1.321.756)	(1.862.679)
Neto - kupci matična i zavisna pravna lica u zemlji	18.871	49.400
Neto - kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	86.026	70.839
Neto - kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	313.716	268.906
Neto - kupci u zemlji	1.542.540	1.240.960
Neto - kupci u inostranstvu	91.207	87.458
Ukupno - neto kupci	2.052.360	1.717.563

Druga potraživanja

U hiljadama RSD	2017	2016
Potraživanja od zaposlenih	140	203
Potraživanja za porez na dobit	0	191.346
Potraživanja za refundacije	4.238	2.966
Ostala kratkoročna potraživanja	17.244	17.243
Ispravka vrednosti ostalih kratkoročnih potraživanja	(17.024)	(17.024)
Kratkoročni finansijski plasmani neto	4.598	194.734

32. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2017	2016
Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	-	-
Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	-	-
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	1.668	606
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	5.556.620	3.317.867
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti	3.784	3.784
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti	(3.784)	(3.784)
Ukupno	5.558.288	3.318.473

33. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2017	2016
Hartije od vrednosti	366	343
Dinarski tekući računi	468.269	1.440.197
Blagajna	188	98
Devizni tekući računi	271.453	407.793
Ostala novčana sredstva	229	379
Ukupno	740.505	1.848.810

Deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka. Na dinarske i devizne tekuće račune obračunava se kamatna stopa koja je vezana za referentnu kamatnu stopu NBS ili beoniu za dinarska sredstva ili je vezana za eoniu ako se radi o deviznim sredstvima.

Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno i vrednost umanjena u iznosu od EUR 269 hiljada sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine odnose se na sredstva deponovana na deviznim računima kod Montex banke kojoj je oduzeta dozvola za rad i nad kojom je pokrenut postupak stečaja.

34. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2017	2016
Unapred plaćeni troškovi	11.109	9.999
Razgraničenje PDV - a		-
Ostala AVR	18.250	11.556
Ukupno	29.359	21.555

35. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Preduzeća se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2017. godine akcijski kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Preduzeća je Messer Group sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2017. godine:

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer Group	849.396	1.528.913	81,94
Aksijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.071	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Preduzeće krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

36. KAPITAL

U hiljadama RSD	2017	2016
Akcijski kapital	1.865.984	1.865.984
Udeli	-	-
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	12.782.768	10.987.745
Gubitak		-
Ukupno	15.949.233	14.154.210

37. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

U hiljadama RSD	2017	2016
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	65.975	64.070
Ostala dugoročna rezervisanja		-
Ukupno	65.975	64.070

Na dan 31. decembra 2017. godine, Preduzeće je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu prosteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Preduzeća.

(b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2016. i 2017. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. januara 2016. godine	57.220
Dodatna rezervisanja	10.850
Iskorišćena rezervisanja	0
Ukidanje u korist prihoda	4.000
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	64.070
Dodatna rezervisanja	11.905
Iskorišćena rezervisanja	3.303
Ukidanje u korist prihoda	6.697
Stanje na dan 31. decembra 2017. godine	65.975

38. DUGOROČNE OBAVEZE

Preduzeće nema dugoročne obaveze na dan 31. decembra 2017.godine.

39. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Preduzeće nema kratkoročnih obaveza na dan 31.decembar 2017. godine

40. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2017	2016
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	-	-
Dobavljači - matična i povezana pravna lica u inostranstvu	68.486	86.462
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	0	-
Dobaljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	35.168	61.846
Dobaljači u zemlji	390.105	551.995
Dovaljači u inostranstvu	66.765	74.944
Ostale obaveze iz poslovanja	16.625	519
Ukupno - kratkoročne obaveze iz poslavanja	577.149	775.766

41. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2017	2016
Ostale specifične obaveze iz poslovanja	249.472	342.887
Ostale kratkoročne obaveze	351	354
Ukupno	249.823	343.241

42. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

U hiljadama RSD	2017	2016
Obaveza za porez na dobit preduzeća	58.990	2.125
Ukupno	58.990	2.125

43. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2017	2016
Unapred obračunati troškovi	143	5
Unapred naplaćeni prihodi	1.332	1.567
Ukupno	1.475	1.572

44. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2017	2016
Ambalaža drugih lica		-
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	62.351	31.894
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	1.500	1.400
Stanje na dan 31. decembra	65.085	34.528

45. ZARADA PO AKCIJI

U RSD	2017	2016
Neto dobitak	2.054.188.756	1.013.313.443
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	1.981	977

46. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Preduzeće ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Preduzeće pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Preduzeća i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

Potraživanja od prodaje:

U hiljadama RSD	2017	2016
Potraživanja od:		
Messer Bulgaria	91.543	87.428
Messer Albagas	85.361	70.400
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	81.651	93.579
Messer Slovenija	70.676	8.116
Messer Croatia Plin	34.603	20.919
MessrGMT	18.871	49.400
Messer Hungarogaz KFT	18.667	37.101
Messer Romania Gaz S.R.L	8.505	6.094
Messer Tehnoplina	5.507	8.992
Messer Mostar Plin	1.666	1.948
Mec Group	728	4.052
Messer BH Gas d.o.o	666	
Messer Austria	115	
Messer Polska	54	85
Messer Gases Peru		593
Messer Group		438
Messer Technogas Praha		
Ukupno	418.613	389.145

Obaveze prema povezanima:

U hiljadama RSD	2017	2016
Obaveze prema:		
Messer Group GMBH	64.917	81.289
Messer Romania	12.950	210
Messer Informacioni	5.207	2.665
MEC Group	4.511	8.129
Messer Austria	4.503	6.575
Messer Albagas	3.570	5.161
Messer Tatragas	2.437	5.014
Messer Croatia Plin	1553	30
Messer Bulgaria	1372	232
Messer Hungarogaz	1.182	294
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	1.058	2.663
Messer Gas Pak	232	35.422
Messer Belgium	137	14
Asco Carbon	25	
Messer BH Gas d.o.o.		13
Messer Slovenia		56
Messer Tehnoplín		541
Ukupno	103.654	148.308

Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, ostali poslovni prihodi i prihodi od prodaje osnovnih sredstava:

U hiljadama RSD	2017	2016
Messer Hungarogaz KFT	302.599	230.091
Messer Bulgaria	223.567	192.148
Messer Slovenia	152.430	25.172
Messer Croatia Plin	121.269	104.611
Messer Romania Gaz S.R.L	104.437	72.003
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	83.729	76.648
Messer Tehnoplín	70.984	61.503
Messer AlbaGas	59.104	91.168
Messer GTM	27.711	16.730
Messer Mostar Plin	22.862	22.956
MEC Group	11.524	13.909
Messer Technogas Praha	6.029	
Messer Polska	2.052	368
Messer Group	808	623
Messer BH Gas d.o.o.	671	
Messer Austria	252	
Messer Gases Peru	215	591
Messer Gas Pak		
Ukupno	1.190.243	908.521

U hiljadama RSD	2017	2016
Potraživanja za date avanse:		
Messer Elme	0	3.077
Ukupno	0	3.077

Zarade i ostala primanja ključnog rukovodećeg osoblja Preduzeća (Odbora direktora) prikazana su kako sledi:

U hiljadama RSD	2017	2016
Kratkoročna primanja	8.289	7.261
Ukupno	8.289	7.261

47. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu Preduzeće je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 30. septembra 2017. godine.

Preduzeće nema neusaglašenih potraživanja i obaveza.

48. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

(a) Sudski sporovi

Preduzeće je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Preduzeće procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 37 na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 65.975 hiljada.

Na osnovu procene menadzmenta, i na bazi iskustva iz prethodnih godina, rukovodstvo Društva smatra da ne postoji potreba da dodatnim ukalkulisanjem i korekcijama u finansijskim Izveštajima.

(b) Izdata jemstva i garancije

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist Uprave Carine	14.000
Garancija izdata u korist kupca Beogradski vodovod i kanalizacija	6.355
Garancija izdata u korist Klinički centar Srbije	3.422
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	2.343
Garancija izdata u korist KBC Zemun	1.167
Garancija izdata u korist kupca EPS TE-Kostolac	1.089
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	983
Garancija izdata u korist Opšta bolnica Valjevo	861
Garancija izdata u korist kupca EPS TE-Kostolac	544
Garancija izdata u korist kupca Institut za neonatologiju	344
Garancija izdata u korist kupca Beogradski vodovod i kanalizacija	338
Garancija izdata u korist kupca Kolubara Lazarevac	194
Garancija izdata u korist Institut za plućne bolesti Vojvodina	147
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	107
Ukupno na dan 31. decembar 2016. godine	31.894

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist Institut za zdravstvenu zaštitu majke i deteta Srbije Dr Vukan Čupić	15.100
Garancija izdata u korist Uprave Carine	14.000
Garancija izdata u korist kupca Kolubara Lazarevac	9.958
Garancija izdata u korist kupca JP Putevi Srbije	6.000
Garancija izdata u korist KC Srbije	4.545
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	4.501
Garancija izdata u korist kupca Beogradski vodovod i kanalizacija	2.063
Garancija izdata u korist kupca EPS TE-Kostolac	1.949
Garancija izdata u korist KBC Zemun	1.182
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	1.051
Garancija izdata u korist Opšta bolnica Valjevo	887
Garancija izdata u korist EPS Nabavka Tehničkog centra Novi Sad	625
Garancija izdata u korist Institut za neonatologiju	343
Garancija izdata u korist Institut za plućne bolesti	147
Ukupno na dan 31. decembar 2017. godine	62.351

49. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansa stanja.

U Beogradu, 28.03.2018. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Olivera Rogović
Rukovodilac finansija i knjigovodstva

Zakonski zastupnik

Ernst Bode
Ernst Bode
Izvršni direktor

2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2017. godinu (u celini)

„MESSER TEHNOGAS“ AD, BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
I FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
ZA 2017. GODINU**

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 – 2
FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Bilans stanja	
Bilans uspeha	
Izveštaj o ostalom rezultatu	
Izveštaj o tokovima gotovine	
Izveštaj o promenama na kapitalu	
Napomene uz redovni godišnji finansijski izveštaj	
Izjava rukovodstva	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**AKCIONARIMA I DIREKTORU DRUŠTVA „MESSER TEHNOGAS“ AD, BEOGRAD**

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja privrednog društva „MESSER TEHNOGAS“ AD, BEOGRAD, (u daljem tekstu: Društvo), koji obuhvataju Bilans stanja na dan 31. decembra 2017. godine i odgovarajući Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o tokovima gotovine, kao i Izveštaj o promenama na kapitalu za godinu završenu na taj dan, pregled značajnih računovodstvenih politika i Napomene uz redovni godišnji finansijski izveštaj.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da, na osnovu izvršene revizije, izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju prikupljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima datim u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procenu rizika od nastanka materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izveštajima, bilo da je u pitanju kriminalna radnja ili greška. Prilikom procene rizika revizor uzima u obzir interne kontrole relevantne za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja Društva, u cilju odabira adekvatnih revizorskih procedura u datim okolnostima, ali ne i za izražavanje mišljenja o efektivnosti internih kontrola Društva. Revizija, takođe, obuhvata ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i adekvatni da obezbede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (Nastavak)

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji objektivno i istinito, po svim bitnim pitanjima, prikazuju finansijsku poziciju društva „MESSER TEHNOGAS“ AD, Beograd na dan 31. decembra 2017. godine, rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu završenu na taj dan, u skladu sa računovodstvenim politikama prikazanim u Napomenama uz finansijske izveštaje i Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

Društvo je odgovorno za sastavljanje Godišnjeg izveštaja o poslovanju, u skladu sa zahtevom Zakona o računovodstvu Republike Srbije (Službeni glasnik Republike Srbije broj 62/2013). Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima za poslovnu 2017. godinu. U vezi sa tim, naši postupci se sprovode u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 – *Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije*, i ograničeni smo na ocenu usaglašenosti izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima.

Po našem mišljenju, Godišnji izveštaj o poslovanju je u skladu sa Finansijskim izveštajima koji su bili predmet revizije.

Ostala pitanja

Reviziju finansijskih izveštaja za 2016. godinu radio je drugi revizor koji je u svom izveštaju od 31. marta 2017. godine izrazio nemodifikovano mišljenje.

Beograd, 12. april 2018. godine

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив **MESSER TENHOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2017. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		7898815	7522849	0
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003	25	60551	12516	0
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услугне марке, софтвер и остала права	0005	25	17076		
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007	25	43475	12516	
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010	26	6123909	6006305	0
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011	26	118637	99083	
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012	26	569342	572671	
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013	26	4725147	4998503	
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014	27		10	
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015	26	500	500	
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016	26	521054	290105	
027 и део 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018	26	189229	45433	
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019		0	0	0
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024		1493236	1487702	0
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025	28	1270300	1270300	
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026				
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027	28	2800	590	
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028				
део 043, део 044 и део 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029				
део 045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030		5924	6238	
део 045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033	29	214212	210574	
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034		221119	16326	0
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037		174738	44	
053 и део 059	4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања по основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041		46381	16282	
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042		68717	36134	
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043		9012653	7810992	0
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044	30	378071	366969	0
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045		129170	125230	
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046		82117	60839	
12	3. Готови производи	0047		60311	38416	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
13	4. Роба	0048		79798	73853	
14	5. Стална средства намењена продаји	0049		14408		
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050		12267	68631	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051	31	2052360	1717563	0
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052		18871	49400	
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053		86026	70839	
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054				
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055		313716	268906	
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056		1542540	1240960	
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057		91207	87458	
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059		249472	342888	
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	31	4598	194734	
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062	32	5558288	3318473	0
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065		1668	606	
233 и део 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234, 235, 238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		5556620	3317867	
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	33	740505	1848810	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069				
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	34	29359	21555	
	D. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		16980185	15369975	0
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072	44	65085	34528	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање ____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	ПАСИВА					
	A. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401	35	15949233	14154210	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402		1884234	1884234	0
300	1. Акцијски капитал	0403		1865984	1865984	
301	2. Удели друштава с ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409		13371	13371	
309	8. Остали основни капитал	0410		4879	4879	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413		1282231	1282231	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414				
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415				
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417		12782768	10987745	0
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		10728580	9974431	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		2054188	1013314	
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421		0	0	0
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424	37	65975	64070	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425		65975	64070	0
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426				
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429				
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430		65975	64070	
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432		0	0	0
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437				
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438				
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441				
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442		964977	1151695	0
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443		0	0	0
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање ____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449				
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		33240	21043	
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451	40	577149	775766	0
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452				
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453		68486	86462	
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454				
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455		35168	61846	
435	5. Добављачи у земљи	0456		390105	551995	
436	6. Добављачи у иностранству	0457		66765	74944	
439	7. Остале обавезе из пословања	0458		16625	519	
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	41	249823	343241	
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460		44300	10073	
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	42	58990		
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	43	1475	1572	
	D. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	0464		16980185	15369975	
89	E. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465	44	65085	34528	

у БЕОГРАДУдана 28.03. 2018. године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив **MESSER TENNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČКИH I MEDICINSКИH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште **Београд (Раковица), Бањички пут 62**

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2017. до 31.12.2017. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	ЛОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		8010417	7636403
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007+ 1008)	1002	5	343764	709286
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003		19	108
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006		3487	2047
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		331458	696465
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008		8800	10666
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	6	7532168	6814963
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010		22738	14707
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011		60277	86377
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012			
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013		1077297	770976
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		6004030	5675157
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015		367826	267746
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017	7	134485	112154

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		6096363	6004563
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019	9	270510	637512
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020	8	4556	13357
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021		68396	13783
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022		25222	18143
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	10	896177	762960
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	11	2148475	1928721
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	12	878074	822813
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	13	688985	582173
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	14	736236	789102
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028	15	11905	10850
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	16	513731	479429
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		1914054	1631840
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) ≥ 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	1032	17	97349	209906
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		22607	2800
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034			
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035			
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036			
669	4. Остали финансијски приходи	1037		22607	2800
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		42976	67494
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		31766	139612
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040	18	271883	76490
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		32929	307
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043			
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045		32929	307
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		36	4559
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		238918	71624
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048			133416
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049		174534	
683 и 685	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050	19	536969	
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051	20		515643
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	21	52106	36946
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	22	65378	148272
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054		2263217	1138287
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055			
69-59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056	23	8722	
59-69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057	23		4762
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058		2271939	1133525
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	24	250334	124074
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061			
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062	24	32583	3863
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062 - 1063)	1064		2054188	1013314
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070	45	2	1
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			
у <u>БЕОГРАДУ</u>		Законски заступник			
дана <u>28.03.</u> 20 <u>18.</u> године					

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив **MESSER TENOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČКИH I MEDICINSКИH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште **Београд (Раковица), Бањички пут 62**

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2017. до 31.12.2017. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		2054188	1013314
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011			
	б) губици	2012			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добаци	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хедџинга) новчаног тока				
	а) добаци	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добаци	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023			
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		2054188	1013314
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 ≥ 0 или АОП 2025 > 0	2026		0	0
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			

у БЕОГРАДУ
 дана 28.03.2018 године

Законски заступник
 _____
 [Signature]

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČКИH I MEDICINSКИH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)

Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

за период од 01.01.2017. до 31.12.2017. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	8985135	8337319
1. Продаја и примљени аванси	3002	8940105	8296872
2. Примљене камате из пословних активности	3003	75	128
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	44955	40319
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	6561160	5661471
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	4993243	3959148
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	878074	822813
3. Плаћене камате	3008	36	4559
4. Порез на добитак	3009		113940
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	689807	761011
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011	2423975	2675848
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012		
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	51359	1142804
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		25510
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015	8458	7986
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016		1041942
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	42901	67366
5. Примљене дивиденде	3018		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	3146564	530652
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	907811	530652
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	2238753	
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023		612152
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	3095205	

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
	3025	0	0
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)			
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027		
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	259152	1866931
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		
2. Дугорочни кредити (одливи)	3033		
3. Краткорочни кредити (одливи)	3034		
4. Остале обавезе (одливи)	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037	259152	1866931
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3038		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3039	259152	1866931
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3013 + 3025)	3040	9036494	9480123
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3005 + 3019 + 3031)	3041	9966876	8059054
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040 - 3041)	3042		1421069
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041 - 3040)	3043	930382	
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	1848810	427540
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	15155	35423
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	193078	35222
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042 - 3043 + 3044 + 3045 - 3046)	3047	740505	1848810

у БЕОГРАДУ
дана 28.03.18 године

Законски заступник

[Handwritten signature]

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредне друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TENHOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)

Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2017. до 31.12.2017. године

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала						
		30		31		32		
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани а неуплаћени капитал	АОП	Резерве	
1	2		3		4		5	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01.____							
	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037		
	б) потражни салдо рачуна	4002	1884234	4020		4038	1282231	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039		
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040		
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. ____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4005		4023		4041		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4006	1884234	4024		4042	1282231	
4	Промене у претходној ____ години							
	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043		
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044		
5	Стање на крају претходне године 31.12.____							
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4009		4027		4045		
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4010	1884234	4028		4046	1282231	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048		
7	Кориговано почетно стање текуће година на дан 01.01. ____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4013		4031		4049		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4014	1884234	4032		4050	1282231	

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		30		31		32	
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани а неуплаћени капитал	АОП	Резерве
1	2		3		4		5
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4015		4033		4051	
	б) промет на потражној страни рачуна	4016		4034		4052	
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4017		4035		4053	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4018	1884234	4036		4054	1282231

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01._____						
	а) дуговни салдо рачуна	4055		4073		4091	
	б) потражни салдо рачуна	4056		4074		4092	11848864
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	5286
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4076		4094	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1a + 2a - 26 \geq 0$)	4059		4077		4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($16 - 2a + 26 \geq 0$)	4060		4078		4096	11843578
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4061		4079		4097	1867021
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	1013313
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна ($3a + 4a - 46 \geq 0$)	4063		4081		4099	
	б) потражни салдо рачуна ($36 - 4a + 46 \geq 0$)	4064		4082		4100	10989870
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	2125
	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5a + 6a - 66 \geq 0$)	4067		4085		4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($56 - 6a + 66 \geq 0$)	4068		4086		4104	10987745

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговој страни рачуна	4069		4087		4105	259165
	б) промет на потражној страни рачуна	4070		4088		4106	2054188
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4071		4089		4107	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4072		4090		4108	12782768

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата						
		330		331		332		
		АОП	Ревалоризационе резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала	
1	2		9		10		11	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____							
	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145		
	б) потражни салдо рачуна	4110		4128		4146		
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4111		4129		4147		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148		
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1a + 2a - 2б) \geq 0$	4113		4131		4149		
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2a + 2б) \geq 0$	4114		4132		4150		
4	Промене у претходној _____ години							
	а) промет на дуговној страни рачуна	4115		4133		4151		
	б) промет на потражној страни рачуна	4116		4134		4152		
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____							
	а) дуговни салдо рачуна ($3a + 4a - 4б) \geq 0$	4117		4135		4153		
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4a + 4б) \geq 0$	4118		4136		4154		
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4119		4137		4155		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120		4138		4156		
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5a + 6a - 6б) \geq 0$	4121		4139		4157		
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6a + 6б) \geq 0$	4122		4140		4158		

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		330		331		332	
		АОП	Ревалоризационе резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2	9	10	11			
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4123		4141		4159	
	б) промет на потражној страни рачуна	4124		4142		4160	
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 86) ≥ 0	4125		4143		4161	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 86) ≥ 0	4126		4144		4162	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата						
		333		334 и 335		336		
		АОП	Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава	АОП	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП	Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока	
1	2		12		13		14	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01.____							
	а) дуговни салдо рачуна	4163		4181		4199		
	б) потражни салдо рачуна	4164		4182		4200		
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4165		4183		4201		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202		
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1a + 2a - 26) \geq 0$	4167		4185		4203		
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(16 - 2a + 26) \geq 0$	4168		4186		4204		
4	Промене у претходној ____ години							
	а) промет на дуговној страни рачуна	4169		4187		4205		
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188		4206		
5	Стање на крају претходне године 31.12.____							
	а) дуговни салдо рачуна $(3a + 4a - 46) \geq 0$	4171		4189		4207		
	б) потражни салдо рачуна $(36 - 4a + 46) \geq 0$	4172		4190		4208		
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4173		4191		4209		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210		
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5a + 6a - 66) \geq 0$	4175		4193		4211		
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(56 - 6a + 66) \geq 0$	4176		4194		4212		

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата						
		333		334 и 335		336		
		АОП	Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава	АОП	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП	Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока	
1	2		12		13		14	
8	Промене у текућој _____ години							
	а) промет на дуговој страни рачуна	4177		4195		4213		
	б) промет на потражној страни рачуна	4178		4196		4214		
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____							
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4179		4197		4215		
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4180		4198		4216		

Ре дни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [Σ (ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ (ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [Σ (ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ (ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0		
		АОП	337			АОП	
			Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају				
1	2		15		16		17
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) дуговни салдо рачуна	4217		4235	15015329	4244	
	б) потражни салдо рачуна	4218					
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236	5286	4245	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4220					
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1а + 2а - 2б \geq 0$)	4221		4237	15010043	4246	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2а + 2б \geq 0$)	4222					
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4223		4238	853708	4247	
	б) промет на потражној страни рачуна	4224					
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна ($3а + 4а - 4б \geq 0$)	4225		4239	14156335	4248	
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4а + 4б \geq 0$)	4226					
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240	2125	4249	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4228					
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5а + 6а - 6б \geq 0$)	4229		4241	14154210	4250	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6а + 6б \geq 0$)	4230					

Ре дни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [Σ(ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ(ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [Σ(ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ(ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0	
		АОП	337			АОП
			Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају			
1	2		15	16	17	
8	Промене у текућој _____ години					
	а) промет на дуговој страни рачуна	4231		4242	1795023	
	б) промет на потражној страни рачуна	4232			4251	
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____					
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4233		4243	15949233	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4234			4252	
у <u>БЕОГРАДУ</u>						
дана <u>28.03.2018.</u> године						
					Законски дјелујник	
						

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

„MESSER TEHNOGAS“ AD Beograd

Napomene uz finansijske izveštaje za 2017. godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Messer Tehnogas“ AD, Beograd (u daljem tekstu „Preduzeće“) je akcionarsko preduzeće registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasova, locirana u Rakovici.

Sadašnji većinski je Messer Group sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Preduzeće se kotira na Beogradskoj berzi na regulisanom tržištu u okviru grupe Open Market. Simbol hartije od vrednosti je TGAS. Broj izdatih hartija od vrednosti je 1.036.658.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Preduzeće je na dan 31.decembra 2017. godine imalo 349 zaposlenih. Preduzeće je zapošljavalo 349 radnika na dan 31. decembra 2016. godine

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu Republike Srbije (Službeni glasnik RS 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Republici Srbiji sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“) i tumačenja koja su sastavni deo standarda, odnosno tekst MRS i MSFI, koji je u primeni, ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski materijal.

Izmene postojećih MRS i prevod novih MSFI, kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje MSFI do 1. januara 2009. godine, su zvanično usvojeni nakon odluke ministra finansija br. 401-00-1380/2010-16 i objavljeni su u Službenom glasniku RS 77/2010. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS 95/2014 i 144/2014), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nisu usaglašeni sa onim predviđenim u revidiranom MRS 1 Prikazivanje finansijskih izveštaja, čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine.

Ovi finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršni direktor dana 12.01. 2018. godine.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Preduzeća su iskazani u hiljadama dinara (RSD) koji je funkcionalna valuta Preduzeća i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima, zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Preduzeća, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme
- Napomena 3.6 – Obezvredjenje vrednosti nefinansijske imovine
- Napomena 3.4 – Obezvredjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja
- Napomena 37 – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova
- Napomena 3.11 - Penzije i ostale naknade zaposlenima

2.5. Promene u računovodstvenim politikama

Preduzeće nije imalo promene u računovodstvenoj politici u 2017. godini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike, date u nastavku, Preduzeće konzistentno primenjuje u svim periodima prezentovanim u ovim pojedinačnim finansijskim izveštajima.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća, u kojima nisu konsolidovani finansijski izveštaji sledećih povezanih pravnih lica, čiji je Preduzeće 100% vlasnik:

- Messer GTM Kosovska Mitrovica
- Messer BH Gas Sarajevo, Bosna i Hercegovina
- Messer Albagaz Tirana, Albanija

Preduzeće nije konsolidovalo finansijske izveštaje povezanih pravnih lica budući da je, u skladu sa zakonskim propisima, u obavezi da sastavlja i pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje. Preduzeće sastavlja i konsolidovane finansijske izveštaje.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Preduzeće nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Preduzeća, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Preduzeća, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	31.12.2017.	31.12.2016.
USD	99,1155	117,1353
EUR	118,4727	123,4723

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Preduzeće klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po faktornoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Preduzeća procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentiraju kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Preduzeće vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoložive za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koja se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koja mogu biti prodana zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Preduzeće ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Preduzeća. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Preduzeće odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koja se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Preduzeće vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Preduzeća, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana, u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Preduzeće koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Preduzeća i njegovih opštih politika nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Preduzeće obračunava obezvredenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Preduzeće se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Izvršni direktor Preduzeća.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Preduzeća, da je potraživanje u knjigama Preduzeća otpisano kao nenaplativo i da Preduzeće nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Izvršni direktor Preduzeća.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se

obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Preduzeća odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi. Preduzeće vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od tri godine, uz korišćenje amortizacione stope od 33%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Preduzeće i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Preduzeća analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Preduzeća. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2017	Procenjeni vek trajanja (u god.)	2016	Procenjeni vek trajanja (u god.)
	%		%	
Građevinsko zemljište	0,00%		0,00%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterska oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i alati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine biti veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

Investicione nekretnine čiju je fer vrednost moguće pouzdano utvrditi inicijalno se iskazuju po nabavnoj vrednosti, a nakon toga se vrednuju primenom poštene (fer) vrednosti. Poštena (fer) vrednost odražava tržišne uslove na dan bilansa stanja, a utvrđuje se na osnovu procene profesionalno kvalifikovanog nezavisnog procenjivača.

Na dan 31. decembra 2017. godine zbog male vrednosti investicionih nekretnina Preduzeće nije izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina.

3.8. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjena cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju.

3.9. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Preduzeće je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Preduzeće ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini najmanje 2 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji a prema poslenjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

Pored toga, Preduzeće, na osnovu kolektivnog ugovora, donosi odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Preduzeće nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2017. godine.

Kratkoročna plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Preduzeća, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2017. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Preduzeće nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.10. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Preduzeće ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.11. Kapital

Kapital Preduzeća obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, emisionu premiju, rezerve i akumulirani rezultat.

Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Preduzeća, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.12. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostale finansijske prihode, ostvarene iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Preduzeća.

3.13. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Preduzeća.

3.14. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Zakona o porezu na dobit pravnih lica propisuje poreske stope od 15%. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.15. Zarada po akciji

Preduzeće izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoćima običnih akcija Preduzeća, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.16. Informacije po segmentima

Segment poslovanja je komponenta Preduzeća:

- a) Koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima može da ostvaruje prihode ili pravi rashode
- b) Čije poslovne rezultate redovno pregleda glavni organ upravljanja Preduzeća da bi doneo odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i da bi ocenio njegove performanse
- c) Za koji su raspoložive zasebne finansijske informacije

Ovo akcionarsko društvo ima ogranak u Nikšiću, Republika Crna Gora. Ogranak svoju delatnost obavlja i finansijske izveštaje sastavlja u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Republike Crna Gora.

Preduzeće najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Preduzeće je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima
- Riziku likvidnosti
- Kreditnom riziku

Upravljanje rizicima u Preduzeću je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Preduzeća u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Preduzeće je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Preduzeće minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća deviznom riziku na dan 31. decembra 2016. godine:

U hiljadama	EUR	GBP	USD	CHF	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	399.556	-	-	-	1.449.254	1.848.810
Potraživanja	707.620	-	-	-	1.009.943	1.717.563
Kratkoročni finansijski plasmani	3.081.128	-	-	-	237.345	3.318.473
Učešća u kapitalu	-	-	-	-	1.270.890	1.270.890
Dugoročna potraživanja	216.817	-	-	-	16.321	233.138
Ostala potraživanja	-	-	-	-	561.302	561.302
Ukupno	4.405.121	-	-	-	4.545.055	8.950.176
Kratkoročne finansijske obaveze	0	0	0	0	0	0
Obaveze iz poslovanja	213.731	0	10.308	0	551.727	775.766
Dugoročne obavez	0	0	0	0	0	0
Ostale obaveze	247	0	0	0	375.682	375.929
Ukupno	213.978	0	10.308	0	927.409	1.151.695
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2016. godine	4.191.143	0	-10.308	0	3.617.646	7.798.481

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća deviznom riziku na dan 31. decembra 2017. godine:

U hiljadama	EUR	GBP	USD	CHF	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	271.421	0	0	0	469.084	740.505
Potraživanja	746.852	0	0	0	1.305.508	2.052.360
Kratkoročni finansijski plasmani	4.442.726	0	0	0	1.115.562	5.558.288
Učesća u kapitalu	0	0	0	0	1.273.100	1.273.100
Dugoročna potraživanja	219.174	0	396	0	221.685	441.255
Ostala potraživanja	0	0	0	0	283.429	283.429
Ukupno	5.680.173	0	396	0	4.668.368	10.348.937
Kratkoročne finansijske obaveze	0	0	0	0	0	0
Obaveze iz poslovanja	164.085	0	2.973	1924	408.167	577.149
Dugoročne obaveze	0	0	0	0	0	0
Ostale obaveze	16.586	0	0	0	371.242	387.828
Ukupno	180.671	0	2.973	1.924	779.409	964.977
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2017. godine	5.499.502	0	-2.577	-1.924	3.888.959	9.383.960

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Preduzeće je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Preduzeća je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju na naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2017	2016
Finansijska sredstva	5.772.500	3.529.017
Finansijske obaveze		-
Razlika	5.772.500	3.529.017
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		-
Finansijska sredstva	740.505	1.848.810
Finansijske obaveze		-
Razlika	740.505	1.848.810

Preduzeće ima značajnu kamatonosnu imovinu. Prihod Preduzeća i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Preduzeće neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Preduzeće upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Preduzeće neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Preduzeća, a u skladu sa poslovnom strategijom Preduzeća.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2016. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.848.810	-	-	-	1.848.810
Potraživanja	1.685.177	32.386	-	-	1.717.563
Kratkoročni finansijski plasmani	3.318.473	-	-	-	3.318.473
Učešća u kapitalu	-	-	-	1.270.890	1.270.890
Dugoročna potraživanja	-	-	11.657	221.481	233.138
Ostala potraživanja	544.463	16.839	-	-	561.302
Ukupno	7.396.923	49.225	11.657	1.492.371	8.950.176
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	775.766	-	-	-	775.766
Dugoročne obaveze	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	375.929	-	-	-	375.929
Ukupno	1.151.695	-	-	-	1.151.695
Ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2016. godine	6.245.228	49.225	11.657	1.492.371	7.798.481

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2017. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	740.505	-	-	-	740.505
Potraživanja	1.685.177	367.183	-	-	2.052.360
Kratkoročni finansijski plasmani	5.558.288	-	-	-	5.558.288
Učešća u kapitalu	-	-	-	1.273.100	1.273.100
Dugoročna potraživanja	-	-	335.751	105.504	441.255
Ostala potraživanja	274.926	8.503	-	-	283.429
Ukupno	8.258.896	375.686	335.751	1.378.604	10.348.937
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	577.149	-	-	-	577.149
Dugoročne obaveze	-	-	-	-	0
Ostale obaveze	387.828	-	-	-	387.828
Ukupno	964.977	-	-	-	964.977
Ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2017. godine	7.293.919	375.686	335.751	1.378.604	9.383.960

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Preduzeća kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Preduzeća po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Preduzeća. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Preduzeću, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim, pored toga, Preduzeće ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Preduzeće od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštanju na realizaciju.

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima iskazanih u Napomeni br. 33 što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Preduzeća po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2017	2016
Kupci u zemlji - bruto	2.570.882	2.807.467
Kupci u inostranstvu		-
- Evro zona	784.362	383.630
- ostali bruto	18.871	389.145
Ispravka vrednosti kupaca	1.321.755	1.862.679
Ukupno	2.052.360	1.717.563

U spornim potraživanjima, koja su 100% ispravljena najveće je potraživanje prema Društvu Sartid Smederevo u vrednosti od 261.588 hiljada RSD.

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Bruto		Ispravka vrednosti	
	2017	2017	2016	2016
Nedospela potraživanja	1.453.235		1.171.888	-
Docnja od 0-30 dana	256.415		248.256	-
Docnja od 31-60 dana	143.126		117.538	-
Docnja od 61-90dana	93.724	27.807	76.503	37.939
Docnja od 91-180 dana	99.895	47.292	613.608	556.302
Docnja od 181-360 dana	105.192	43.843	97.145	60.912
Docnja preko 360	1.222.529	1.202.814	1.255.304	1.207.526
Ukupno	3.374.116	1.321.756	3.580.242	1.862.679

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2017	2016
Stanje na dan 1. januara	1.862.679	1.347.036
Povećanje	3.955	515.643
Smanjenje	544.878	-
Otpis		-
Stanje na dan 31. decembra	1.321.756	1.862.679

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Preduzeće se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Preduzeće zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobit preduzeća.

Preduzeće prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Preduzeća i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2017. godine i 31. decembra 2016. godine, koeficijenti zaduženosti Preduzeća bili su kao što sledi:

U hiljadama RSD	2017	2016
Ukupne obaveze	1.030.952	1.215.765
Minus: gotovisnki ekvivalenti i gotovina	740.505	1.848.810
Neto dugovanja	290.447	(633.045)
Kapital - ukupno	15.949.233	14.156.335
Koeficijent zaduženosti u %	1,82	n/a

*Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze bez kapitala umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.

** Ukupan kapital predstavlja kapital iskazan u bilansu stanja.

*** Koeficijent zaduženosti se računa kao odnos neto dugovanja i ukupnog kapitala.

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Preduzeća je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Preduzeća vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Preduzeće smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Preduzeće smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2017	2016
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnm licima na domaćem tržištu	19	108
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	0	0
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	0	0
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	3.487	2.047
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	331.458	696.465
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	8.800	10.666
Ukupno	343.764	709.286

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2017	2016
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	22.738	14.707
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	60.277	86.377
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	0	0
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1.077.297	770.976
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	6.004.030	5.675.157
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	367.826	267.746
Ukupno	7.532.168	6.814.963

7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2017	2016
Prihodi od zakupnina	115.575	88.564
Ostali poslovni prihodi	18.910	23.590
Ukupno	134.485	112.154

8. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

U hiljadama RSD	2017	2016
Prihod od aktiviranja robe	1.713	7.972
Prihod od aktiviranja gotovih proizvoda	2.843	5.385
Ukupno	4.556	13.357

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

U hiljadama RSD	2017	2016
Nabavna vrednost prodate robe	270.510	637.512
Ukupno	270.510	637.512

10. TROŠKOVI MATERIJALA

U hiljadama RSD	2017	2016
Troškovi materijala za izradu	730.749	621.434
Troškovi ostalog materijala	8.718	6.680
Troškovi rezervnih delova	138.154	121.836
Troškovi alata i sitnog inventara	18.556	13.010
Ukupno	896.177	762.960

11. TROŠKOVI ENERGIJE I GORIVA

U hiljadama RSD	2017	2016
Troškovi energije i goriva	2.148.475	1.928.721
Ukupno	2.148.475	1.928.721

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2017	2016
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	687.427	636.836
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	117.587	110.030
Troškovi naknada po ugovoru o delu	8.090	4.902
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	2.935	2.346
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	12.993	10.942
Troškovi naknada fizičkim licima	1.308	1.655
Ostali lični rashodi i naknade	47.734	56.102
Ukupno	878.074	822.813

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2017	2016
Troškovi transportnih usluga	472.125	369.585
Troškovi usluga održavanja	90.874	80.327
Troškovi zakupnina	12.079	19.843
Troškovi sajma	5	2
Troškovi reklame i propagande	14.503	12.200
Troškovi ostalih usluga	99.399	100.216
Ukupno	688.985	582.173

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2017	2016
Troškovi amortizacije -ukupno	736.236	789.102
- nekretnina, postrojenja i opreme	728.074	783.827
- nematerijalnih ulaganja	8.162	5.275
Ukupno	736.236	789.102

15. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2017	2016
Troškovi dugoročnih rezervisanja za sudske sporove	11.905	10.850
Ukupno	11.905	10.850

16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2017	2016
Troškovi neproizvodnih usluga	446.729	410.063
Troškovi reprezentacije	8.712	9.081
Troškovi premija osiguranja	22.050	21.001
Troškovi platnog prometa	4.801	3.676
Troškovi članarina	1.315	995
Troškovi poreza	22.590	21.557
Ostali nematerijalni troškovi	7.534	13.056
Ukupno	513.731	479.429

17. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2017	2016
Finansijski prihodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	0	0
- ostala povezana lica	0	0
Prihodi od kamata	42.976	67.494
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	0	0
Pozitivne kursne razlike:		
- kursne razlike	31.766	131.138
- efekti valutne klauzule	22.607	8.474
Ostali finansijski prihodi		2.800
Ukupno	97.349	209.906

18. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2017	2016
Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	0	0
- ostala povezana lica	0	0
Rashodi kamata	36	4.559
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	0	0
Negativne kursne razlike:		
- kursne razlike	238.918	71.624
- efekti valutne klauzule	32.929	307
Ostali finansijski rashodi		0
Ukupno	271.883	76.490

19. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2017	2016
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja	536.969	0
Ukupno	536.969	0

20. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2017	2016
Obezvredenje dugoročnih plasmana		
Obezvredenje potraživanja		515.643
Ukupno	0	515.643

21. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2017	2016
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	14.395	18.234
Dobici od prodaje materijala	2.699	1.218
Viškovi	26.766	2
Naplaćena otpisana potraživanja	0	0
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	0	0
Prihodi od smanjenja obaveza	386	2.003
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	6.698	4.000
Ostali prihodi	1.162	11.489
Prihod od usklađivanja vrednosti potraživanja		
Ukupno	52.106	36.946

22. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2017	2016
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	5.937	10.248
Gubici po osnovu prodaje - likvidacije učešća u kapitalu	0	83.328
Gubici od prodaje materijala	0	206
Manjkovi	128	734
Rashodi ugovorene zaštite	0	0
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	48.128	32.569
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	0	2.212
Ostali nepomenuti rashodi	11.185	18.975
Ukupno	65.378	148.272

Preduzeće Progas Nikšić je likvidirano 18.03.2016. pa je po osnovu toga preduzeće imalo gubitke od 83.328 HRSD

23. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

U hiljadama RSD	2017	2016
Prihodi ranijih perioda	7.194	191
Rashodi ranijih perioda	15.916	4.953
Ukupno - gubitak	8.722	4.762

24. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2017	2016
Poreski rashodi perioda	250.334	124.074
Odloženi poreski rashodi	0	-
Odloženi poreski prihodi	32.583	3.863
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	217.751	120.211

Messer Tehnogas je nakon usvajanja finansijskog izveštaja za 2016. godinu izvršio promenu Poreskog bilansa i poreske prijave i utvrdio je obavezu za plaćanja tekućeg poreza u iznosu od 2.125 HRSD.

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2017	2016
Dobit pre oporezivanja	2.271.939	1.133.525
Obračunati porez po stopi od 15%	340.791	170.029
Usaglašavanje efektivne poreske stope		
Razlika između obračuna računovodstvene i poreske amortizacije	19.672	25.889
Ostale trajne razlike	13.170	8.057
Poreski gubitak iz ranijih godina		(18.790)
Poreska oslobođenja	-123.299	(61.111)
Tekući poreski gubitak za koji nije priznat odloženi porez		
Obračunati tekući porez po umanjenju	250.334	124.074
Efeki odloženih poreza	-32.583	(3.863)
Ukupan porez na dobit prikazan u bilansu uspeha -poreski rashod	217.751	120.211
Efektivna poreska stopa	10%	11%

(c) Nepriznata poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće nije priznalo odložena poreska sredstva koja se odnose na poreske kredite u iznosu od 96.808 hiljade RSD, usled neizvesnosti da li će postojati dovoljan oporezivi dobitak u budućim periodima na teret koga bi se moglo izvršiti priznavanje prenetih poreskih kredita.

(d) Odložena poreska sredstva/obaveze

Odložena poreska sredstva u iznosu od RSD 68.717 hiljada nastala su kao posledica razlike između poreske osnovice pojedinih sredstava i obaveza i iznosa tih sredstava i obaveza iskazanih u bilansu stanja.. Obračun odloženih poreskih obaveza je prikazan u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2017			2016		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava	68.717		68.717	36.134		36.134
Po osnovu poreskog gubitka						
Odloženo poresko sredstvo/obaveza, neto	68.717		68.717	36.134		36.134

25. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Softveri i ostala prava	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januara 2016.	8.001	34.426	42.427
Povećanja u toku godine		389	389
Otuđenja i rashodovanja			
Prenosi		3702	3.702
Stanje na dan 31. decembra 2016.	8.001	38.517	46.518
Povećanja u toku godine		16.729	16.729
Otuđenja i rashodovanja			
Prenosi	30.921	8.547	39.468
Stanje na dan 31. decembra 2017.	38.922	63.793	102.715
Akumulirana ispravka vrednosti			
Stanje na dan 1. januara 2016.	8.001	20.726	28.727
Amortizacija za tekuću godinu		5.275	5.275
Otuđenja i rashodovanja			
Prenosi			
Stanje na dan 31. decembra 2016.	8.001	26.001	34.002
Amortizacija za tekuću godinu	3.565	4.597	8.162
Otuđenja i rashodovanja			
Prenosi	10.280	-10.280	0
Stanje na dan 31. decembra 2017.	21.846	20.318	42.164
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2016.	0	12.516	12.516
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2017.	17.076	43.475	60.551

26. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenju i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	UKUPNO
Nabavna vrednost								
Stanje na dan 1. januara 2016.	98.069	1.433.358	11.937.032	500	375.321	3.423	19.231	13.866.934
Povećanja u toku godine	317	27.369	349.803		148.697		100.763	626.949
Otuđenja i rashodovanja			-74.975					-74.975
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi	697	20.995	283.080		-233.913		-74.561	-3.702
Ostalo								
Stanje na dan 31. decembra 2016.	99.083	1.481.722	12.494.940	500	290.105	3.423	45.433	14.415.206
Povećanja u toku godine		9.790	295.510		272.314		313.468	891.082
Otuđenja i rashodovanja		-1.362	-165.502					-166.864
Efekti procene vrednosti								
Prenosi	19.554	25.225	126.790		-41.365		-169.672	-39.468
Zatvaranje datih avansa								0
Ostalo								0
Stanje na dan 31. decembra 2017.	118.637	1.515.375	12.751.738	500	521.054	3.423	189.229	15.099.956

Akumulirana ispravka vrednosti								
Stanje na dan 1. januara 2016.		863.506	6.822.919			3.423		7.689.848
Amortizacija za tekuću godinu		45.545	738.245					783.790
Otuđenja i rashodovanja			-64.727					-64.727
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi								
Ostalo								
Stanje na dan 31. decembra 2016.		909.051	7.496.437			3.423		8.408.911
Amortizacija za tekuću godinu		38.184	689.879					728.063
Otuđenja i rashodovanja		-1.202	-159.725					-160.927
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi								0
Ostalo								
Stanje ispravke na dan 31. decembra 2017.		946.033	8.026.591	0	0	3.423	0	8.976.047
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2016. godine	99.083	572.671	4.998.503	500	290.105	0	45.433	6.006.295
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2017. godine	118.637	569.342	4.725.147	500	521.054	0	189.229	6.123.909

27. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2017	2016
Nabavna vrednost		
Stanje na dan 1.januara	17.708	17.708
Nabavke u toku godine		
Prenosi		
Stanje na dan 31.decembra	17.708	17.708
Ispravka vrednosti		
Stanje na dan 1. januara	17.698	17.660
Amortizacija u toku godine	10	38
Prenosi		
Stanje na dan 31. decembra	17.708	17.698
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	0	10

Na dan 31. decembra 2017. godine zbog male vrednosti investicionih nekretnina Preduzeće nije izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina već su investicione nekretnine vrednovane po sadašnjoj knjigovodstvenoj vrednosti.

Investicione nekretnine u Nišu i Kraljevu su date u zakup.

28. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica

U hiljadama RSD	2017	2016
Učešće u kapitalu Messer GTM, Kosovo	22.634	22.634
Učešće u kapitalu Messer BH Gas, Sarajevo	683.188	683.188
Učešće u kapitalu Messer Albagaz, Tirana	564.478	564.478
Ukupno učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	1.270.300	1.270.300
Ispravka učešća u kapitalu		
Neto učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	1.270.300	1.270.300

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2017	2016
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	-26.007
Ukupno Tehnogas Hellas	0	0
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	32.356	30.146
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	-29.556	-29.556
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	2.800	590

29. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2017	2016
Ostali dugoročni plasmani	215.675	212.037
Ostali dugoročni finansijski plasmani - bruto	215.675	212.037
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	-1.463	-1.463
Ostali dugoročni finansijski plasmani - neto	214.212	210.574

30. ZALIHE

U hiljadama RSD	2017	2016
Materijal i rezervni delovi	129.170	125.230
Nedovršena proizvodnja	82.117	60.839
Gotovi proizvodi	60.311	38.416
Roba	79.798	73.853
Stalna sredstva namenjena prodaji	14.408	
Dati avansi	12.267	68.631
Ispravka vrednosti datih avansa	0	-
Ukupno zalihe	378.071	366.969

31. POTRAŽIVANJA

Potraživanja po osnovu prodaje

U hiljadama RSD	2017	2016
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci - matična i zavisna pravna lica u zemlji	18.871	49.400
Kupci - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	86.026	70.839
Kupci - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	313.716	268.906
Kupci u zemlji	2.570.882	2.807.467
Kupci u inostranstvu	384.621	383.630
Bruto potraživanja od kupaca	3.374.116	3.580.242
Ispravka vrednosti kupaca u zemlji	(1.028.342)	(1.566.507)
Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu	(293.414)	(296.172)
Ispravka vrednosti kupaca	(1.321.756)	(1.862.679)
Neto - kupci matična i zavisna pravna lica u zemlji	18.871	49.400
Neto - kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	86.026	70.839
Neto - kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	313.716	268.906
Neto - kupci u zemlji	1.542.540	1.240.960
Neto - kupci u inostranstvu	91.207	87.458
Ukupno - neto kupci	2.052.360	1.717.563

Druga potraživanja

U hiljadama RSD	2017	2016
Potraživanja od zaposlenih	140	203
Potraživanja za porez na dobit	0	191.346
Potraživanja za refundacije	4.238	2.966
Ostala kratkoročna potraživanja	17.244	17.243
Ispravka vrednosti ostalih kratkoročnih potraživanja	(17.024)	(17.024)
Kratkoročni finansijski plasmani neto	4.598	194.734

32. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2017	2016
Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	-	-
Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	-	-
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	1.668	606
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	5.556.620	3.317.867
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti	3.784	3.784
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti	(3.784)	(3.784)
Ukupno	5.558.288	3.318.473

33. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2017	2016
Hartije od vrednosti	366	343
Dinarski tekući računi	468.269	1.440.197
Blagajna	188	98
Devizni tekući računi	271.453	407.793
Ostala novčana sredstva	229	379
Ukupno	740.505	1.848.810

Deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka. Na dinarske i devizne tekuće račune obračunava se kamatna stopa koja je vezana za referentnu kamatnu stopu NBS ili beoniu za dinarska sredstva ili je vezana za eoniu ako se radi o deviznim sredstvima.

Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno i vrednost umanjena u iznosu od EUR 269 hiljada sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine odnose se na sredstva deponovana na deviznim računima kod Montex banke kojoj je oduzeta dozvola za rad i nad kojom je pokrenut postupak stečaja.

34. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2017	2016
Unapred plaćeni troškovi	11.109	9.999
Razgraničenje PDV - a		-
Ostala AVR	18.250	11.556
Ukupno	29.359	21.555

35. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Preduzeća se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2017. godine akcijski kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Preduzeća je Messer Group sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2017. godine:

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer Group	849.396	1.528.913	81,94
Akcijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.071	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Preduzeće krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

36. KAPITAL

U hiljadama RSD	2017	2016
Akcijski kapital	1.865.984	1.865.984
Udeli	-	-
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	12.782.768	10.987.745
Gubitak		-
Ukupno	15.949.233	14.154.210

37. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

U hiljadama RSD	2017	2016
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	65.975	64.070
Ostala dugoročna rezervisanja		-
Ukupno	65.975	64.070

Na dan 31. decembra 2017. godine, Preduzeće je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu prosteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Preduzeća.

(b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2016. i 2017. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. januara 2016. godine	57.220
Dodatna rezervisanja	10.850
Iskorišćena rezervisanja	0
Ukidanje u korist prihoda	4.000
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	64.070
Dodatna rezervisanja	11.905
Iskorišćena rezervisanja	3.303
Ukidanje u korist prihoda	6.697
Stanje na dan 31. decembra 2017. godine	65.975

38. DUGOROČNE OBAVEZE

Preduzeće nema dugoročne obaveze na dan 31. decembra 2017.godine.

39. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Preduzeće nema kratkoročnih obaveza na dan 31.decembar 2017. godine

40. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2017	2016
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	-	-
Dobavljači - matična i povezana pravna lica u inostranstvu	68.486	86.462
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	0	-
Dobaljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	35.168	61.846
Dobaljači u zemlji	390.105	551.995
Dovaljači u inostranstvu	66.765	74.944
Ostale obaveze iz poslovanja	16.625	519
Ukupno - kratkoročne obaveze iz poslavanja	577.149	775.766

41. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2017	2016
Ostale specifične obaveze iz poslovanja	249.472	342.887
Ostale kratkoročne obaveze	351	354
Ukupno	249.823	343.241

42. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

U hiljadama RSD	2017	2016
Obaveza za porez na dobit preduzeća	58.990	2.125
Ukupno	58.990	2.125

43. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2017	2016
Unapred obračunati troškovi	143	5
Unapred naplaćeni prihodi	1.332	1.567
Ukupno	1.475	1.572

44. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2017	2016
Ambalaža drugih lica		-
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	62.351	31.894
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	1.500	1.400
Stanje na dan 31. decembra	65.085	34.528

45. ZARADA PO AKCIJI

U RSD	2017	2016
Neto dobitak	2.054.188.756	1.013.313.443
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	1.981	977

46. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Preduzeće ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Preduzeće pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Preduzeća i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

Potraživanja od prodaje:

U hiljadama RSD	2017	2016
Potraživanja od:		
Messer Bulgaria	91.543	87.428
Messer Albagas	85.361	70.400
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	81.651	93.579
Messer Slovenija	70.676	8.116
Messer Croatia Plin	34.603	20.919
MessrGMT	18.871	49.400
Messer Hungarogaz KFT	18.667	37.101
Messer Romania Gaz S.R.L	8.505	6.094
Messer Tehnoplina	5.507	8.992
Messer Mostar Plin	1.666	1.948
Mec Group	728	4.052
Messer BH Gas d.o.o	666	
Messer Austria	115	
Messer Polska	54	85
Messer Gases Peru		593
Messer Group		438
Messer Technogas Praha		
Ukupno	418.613	389.145

Obaveze prema povezanima:

U hiljadama RSD	2017	2016
Obaveze prema:		
Messer Group GMBH	64.917	81.289
Messer Romania	12.950	210
Messer Informacioni	5.207	2.665
MEC Group	4.511	8.129
Messer Austria	4.503	6.575
Messer Albagas	3.570	5.161
Messer Tatragas	2.437	5.014
Messer Croatia Plin	1553	30
Messer Bulgaria	1372	232
Messer Hungarogaz	1.182	294
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	1.058	2.663
Messer Gas Pak	232	35.422
Messer Belgium	137	14
Asco Carbon	25	
Messer BH Gas d.o.o.		13
Messer Slovenia		56
Messer Tehnoplín		541
Ukupno	103.654	148.308

Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, ostali poslovni prihodi i prihodi od prodaje osnovnih sredstava:

U hiljadama RSD	2017	2016
Messer Hungarogaz KFT	302.599	230.091
Messer Bulgaria	223.567	192.148
Messer Slovenia	152.430	25.172
Messer Croatia Plin	121.269	104.611
Messer Romania Gaz S.R.L	104.437	72.003
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	83.729	76.648
Messer Tehnoplín	70.984	61.503
Messer AlbaGas	59.104	91.168
Messer GTM	27.711	16.730
Messer Mostar Plin	22.862	22.956
MEC Group	11.524	13.909
Messer Technogas Praha	6.029	
Messer Polska	2.052	368
Messer Group	808	623
Messer BH Gas d.o.o.	671	
Messer Austria	252	
Messer Gases Peru	215	591
Messer Gas Pak		
Ukupno	1.190.243	908.521

U hiljadama RSD	2017	2016
Potraživanja za date avanse:		
Messer Elme	0	3.077
Ukupno	0	3.077

Zarade i ostala primanja ključnog rukovodećeg osoblja Preduzeća (Odbora direktora) prikazana su kako sledi:

U hiljadama RSD	2017	2016
Kratkoročna primanja	8.289	7.261
Ukupno	8.289	7.261

47. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu Preduzeće je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 30. septembra 2017. godine.

Preduzeće nema neusaglašenih potraživanja i obaveza.

48. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

(a) Sudski sporovi

Preduzeće je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Preduzeće procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 37 na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 65.975 hiljada.

Na osnovu procene menadžmenta, i na bazi iskustva iz prethodnih godina, rukovodstvo Društva smatra da ne postoji potreba da dodatnim ukalkulisanjem i korekcijama u finansijskim Izveštajima.

(b) *Izdana jemstva i garancije*

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist Uprave Carine	14.000
Garancija izdata u korist kupca Beogradski vodovod i kanalizacija	6.355
Garancija izdata u korist Klinički centar Srbije	3.422
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	2.343
Garancija izdata u korist KBC Zemun	1.167
Garancija izdata u korist kupca EPS TE-Kostolac	1.089
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	983
Garancija izdata u korist Opšta bolnica Valjevo	861
Garancija izdata u korist kupca EPS TE-Kostolac	544
Garancija izdata u korist kupca Institut za neonatologiju	344
Garancija izdata u korist kupca Beogradski vodovod i kanalizacija	338
Garancija izdata u korist kupca Kolubara Lazarevac	194
Garancija izdata u korist Institut za plućne bolesti Vojvodina	147
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	107
Ukupno na dan 31. decembar 2016. godine	31.894

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist Institut za zdravstvenu zaštitu majke i deteta Srbije Dr Vukan Čupić	15.100
Garancija izdata u korist Uprave Carine	14.000
Garancija izdata u korist kupca Kolubara Lazarevac	9.958
Garancija izdata u korist kupca JP Putevi Srbije	6.000
Garancija izdata u korist KC Srbije	4.545
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	4.501
Garancija izdata u korist kupca Beogradski vodovod i kanalizacija	2.063
Garancija izdata u korist kupca EPS TE-Kostolac	1.949
Garancija izdata u korist KBC Zemun	1.182
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	1.051
Garancija izdata u korist Opšta bolnica Valjevo	887
Garancija izdata u korist EPS Nabavka Tehničkog centra Novi Sad	625
Garancija izdata u korist Institut za neonatologiju	343
Garancija izdata u korist Institut za plucne bolesti	147
Ukupno na dan 31. decembar 2017. godine	62.351

49. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansa stanja.

U Beogradu, 28.03.2018. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Rukovodilac finansija i knjigovodstva

Zakonski zastupnik

Ernst Bode
Izvršni direktor

PKF d.o.o., Belgrade
Palmira Toljatija 5/III TC Stari Merkator
11070 Novi Beograd

Dear all,

This representation letter is provided in connection with your audit of the financial statements of **MESSER TEHNOGAS AD, BEOGRAD** for the year ended at December 31st 2017 for the purpose of expressing an opinion as to whether the financial statements are presented fairly, in all material respects, in accordance with International Financial Reporting Standards and Law on Accounting of the Republic of Serbia.

We confirm that (to the best of our knowledge and belief, having made such inquiries, as we considered necessary for the purpose of appropriately informing ourselves):

Financial Statements

- (a) We have fulfilled our responsibilities, as set out in the terms of the audit engagement for the preparation of the financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards and Law on Accounting of the Republic of Serbia; in particular, the financial statements are fairly presented in accordance therewith.
- (b) Significant assumptions used by us in making accounting estimates, including those measured at fair value, are reasonable.
- (c) Related-party relationships and transactions have been appropriately accounted for and disclosed in accordance with the requirements of International Financial Reporting Standards.
- (d) All events subsequent to the date of the financial statements and for which International Financial Reporting Standards require adjustment or disclosure have been adjusted or disclosed.
- (e) The effects of uncorrected misstatements are immaterial, both individually and in the aggregate, to the financial statements as a whole. A list of the uncorrected misstatements is attached to the representation letter.
- (f) Any other written representations required to support other audit evidence relevant to the financial statements or one or more specific assertions in the financial statements.

Information Provided

- (a) We have provided you with:
  - (i) Access to all information of which we are aware that is relevant to the preparation of the financial statements such as records, documentation and other matters;
  - (ii) Additional information that you have requested from us for the purpose of the audit; and
  - (iii) Unrestricted access to persons within the entity from whom you determined it necessary to obtain audit evidence.
 All transactions have been recorded in the accounting records and are reflected in the financial statements.

- (b) We have disclosed to you the results of our assessment of the risk that the financial statements may be materially misstated as a result of fraud.

- (c) We have disclosed to you all information in relation to fraud or suspected fraud that we are aware of and that affects the entity and involves:

Distributivna mreža

Srbija					
Beograd	11090	Banjički put 62	+381 11 3537 270	+381 11 3537 352	rakovica@messer.rs
Smederevo	11300	Goranska 12	+381 26 225 366	+381 26 225 477	smederevo@messer.rs
Pancevo	26000	Đure Nikolajevića 1	+381 13 2348 222	+381 13 2346 798	pancevo@messer.rs
Novi Sad	21000	Ljubomira Nenadovića 2	+381 21 6413 122	+381 21 6411 832	novisad@messer.rs
Niš	18000	Dušana Popovića 24	+381 18 4694 057	+381 18 4694 057	nis@messer.rs
Kraljevo	36000	Izletnička 41	+381 36 373 353	+381 36 372 373	kraljevo@messer.rs
Požega	31210	Knjaza Miloša 98	+381 31 714 023	+381 31 811 627	pozega@messer.rs
Bor	19210	Milana Vasića Perice bb	+381 30 427 464	+381 30 427 464	bor@messer.rs

Crna Gora					
Niškić	81400	Vuka Karadžića b.b.	+382 77 400 044	+382 77 400 042	tehkomercijala@t-com.me

Messer Tehnogas AD
11090 Beograd
Banjički put 62
Srbija

Tel.: +381 11 35 37 200
Fax: +381 11 35 37 291

E-mail:
postoffice@messer.rs

Internet:
<http://www.messer.rs>

Reg.br. / Reg.No: 13962/2005
Malićni broj / ID: 07011458
PIB/VAT: 100002942
Uplaćeni i upisani kapital društva
Paid-in and subscribed capital:
€ 21.386.420,08
Tekući računi / Account number:
UniCredit banka:
170-150-49
Raiffeisen banka:
265-1100310003000-70
Societe Generale banka:
275-000220011420-51
Vojvođanska banka:
355-1007232-79
Banca Intesa:
160-181920-38
Izvršni direktor / CEO: Ernst Bodt

NAJBOĻJE IZ SRBIJE
BEST OF SERBIA

- (i) Management;
  - (ii) Employees who have significant roles in internal control; or
  - (iii) Others where the fraud could have a material effect on the financial statements.
- (d) We have disclosed to you all information in relation to allegations of fraud, or suspected fraud, affecting the entity's financial statements communicated by employees, former employees, analysts, regulators or others.
- (e) We have disclosed to you all known instances of non-compliance or suspected non-compliance with laws and regulations whose effects should be considered when preparing financial statements.
- (f) We have disclosed to you the identity of the entity's related parties and all the related-party relationships and transactions of which we are aware.
- (g) Any other written representations considered necessary.

Yours truly,

Ernst Uwe Wilhelm Bode
Executive Director

11th April 2018

II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA

U skladu sa članom 29. i 30. Zakona o računovodstvu ("Sl.glasnik RS" broj 62/2013), članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ A.D Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2017. GODINU

1. Opšti podaci

“Messer Tehnogas” AD Beograd je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj preduzeća je 07011458, PIB100002942.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800 RSD.

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća PKF d.o.o. Beograd.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione struktura pravnog lica

Preduzeće je registrovano za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme.

Proizvodni portfolio tehničkih gasova Messer Tehnogasa čine sledeći gasovi:

- Kiseonik
- Azot
- Argon
- Ugljen-dioksid
- Acetilen
- Vodonik
- Helijum
- Suvi led
- Azotsuboksid
- Medicinski gasovi i

- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše
- Rashladni fluidi
- Ostali gasovi

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Messer Tehnogas se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja najvećim delom iz programa Castolin Eutectic.

Preduzeće posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001-2015, ISO 14001-2004, FSSC 22000-2010, ISO 17025, HACCP. Pored toga poseduje i GMP Evropske unije za medicinski kiseonik i medicinski azotsuboksid.

Preduzeće ima jednodomno upravljanje sa Odborom direktora i Izvršnim direktorom.

Odbor direktora sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik
- Dragijana Radonjić-Petrović, član
- Dragan Đuričin, član
- Franz Gerfried Schmidt, član
- Ernst Bode, član

Izvršni direktor društva je Ernst Bode.

Menadžment društva sačinjavaju:

- Ernst Bode, Izvršni direktor i zakonski zastupnik
- Ilija Trujić, Prokurist
- Đorđe Savić, Prokurist
- Zoran Radibratović, Prokurist
- Mirko Goranović, Prokurist

Organizacione jedinice preduzeća (ogranci preduzeća koji se ne registruju) nalaze se na sledećim proizvodnim i prodajnim lokacijama: Beograd, Smederevo, Pančevo, Novi Sad, Niš, Kraljevo, Bor i Nikšić ogranak u Crnoj Gori.

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Prema podacima koje je objavilo Ministarstvo finansija Republike Srbije, indikator privredne aktivnosti Srbije pokazuje da je u decembru 2017. godine, mesečni BDP ostvario rast od 2,1%, vođen rastom građevinarstva i uslužnog sektora. Poljoprivreda beleži značajan pad i nastavlja da daje negativan doprinos rastu. Prema proceni RZS u poslednjem tromesečju 2017. godine ostvaren je realan međugodišnji rast BDP-a od 2,5%.

Poboljšanje konkurentske pozicije privrede, stabilan i rastući priliv stranih direktnih investicija, pre svega u izvozno orijentisane kompanije, rezultirale su značajnim rastom izvoza i obima spoljnotrgovinske razmene. U Q4 2017. godine izvoz je više nego dupliran u odnosu na nivo iz pretkriznog perioda i nosilac je privrednog rasta.

Ukupna industrijska proizvodnja u decembru beleži međugodišnji rast od 0,5%. Pozitivna kretanja ostvarili su prerađivačka industrija (0,4%) i rudarstvo (3,3%), dok je u proizvodnji električne energije zabeležen pad od 0,1%. U 2017. godini ukupna industrija beleži povećanje proizvodnje od 3,5%. Kretanje industrijske proizvodnje obeleženo je značajnim rastom prerađivačke industrije od 6,5%, usporavanjem elektro-energetskog sektora početkom godine, potpunim oporavkom rudarstva sa rastom od 2,7% i smanjenjem proizvodnje električne energije za 6,2%.

Prosečna neto zarada u Srbiji 2017. godini je povećana za 0,9%, realno.

U 2017. godini izvezeno je robe u vrednosti 15 mlrd evra (rast od 12%), a uvezeno je robe u vrednosti 19,4 mlrd evra (rast od 13,8%), dok je spoljnotrgovinski deficit uvećan za petinu u odnosu na isti period prethodne godine. Ukupna spoljnotrgovinska razmena Srbije u 2017. godini iznosila je 34,5 mlrd evra.

Srbija se prema kriterijumima Svetske banke nalazi u kategoriji srednje zaduženih zemalja. Ukupan spoljni dug na kraju trećeg kvartala 2017. godine iznosio je 26 mlrd evra, i u poređenju sa krajem prethodne godine smanjen je za 455,5 mil. evra.

Kurs dinara se tokom 2017. godine kretao od 124,0174 za 1 evro 13.02.2017.godine do 118,2934 dinara za 1 evro 27.12.2017. Na dan 31.12.2017. godine kurs je bio 118,4727 dinara za 1 evro.

Inflacija se u decembru 2017. godine na međugodišnjem nivou kretala u granicama dozvoljenog odstupanja od cilja NBS (3%±1,5 p.p). U ovom periodu inflacija je iznosila 3%. Krajem četvrtog kvartala potrošačke cene su zabeležile blago povećanje od 0,2% u odnosu na kraj prethodnog kvartala.

Messer Tehnogas je 2017. godine imao rast poslovnih prihoda od 4,9% u poređenju sa prethodnom godinom.

Poslovanje Messer Tehnogasa 2017. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS USPEHA

	31.12.2017. RSD 000	31.12.2016. RSD 000
Poslovni prihodi	8.010.417	7.636.403
Prihodi od prodaje robe	343.764	709.286
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	7.532.168	6.814.963
Drugi poslovni prihodi	134.485	112.154
Poslovni rashodi	6.096.363	6.004.563
Nabavna vrednost prodane robe	270.510	637.512
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	4.556	13.357
Povećanje vrednosti zaliha	68.396	13.783
Smanjenje vrednosti zaliha	25.222	18.143
Troškovi materijala	896.177	762.960
Troškovi goriva i energije	2.148.475	1.928.721
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali troš.	878.074	822.813
Troškovi proizvodnih usluga	688.985	582.173
Troškovi amortizacije i rezervisanja	748.141	799.952
Ostali poslovni rashodi	513.731	479.429
Poslovni dobitak	1.914.054	1.631.840
Finansijski prihodi	97.349	209.906
Finansijski rashodi	271.883	76.490
Prihodi od usklađenja vrednosti imovine	536.969	0
Rashodi od usklađenja vrednosti imovine	0	515.643
Ostali prihodi	52.106	36.946
Ostali rashodi	65.378	148.272
Dobitak/Gubitak iz redovnog poslovanja	2.263.217	1.138.287
Neto gubitak/dobitak poslovanja	-8.722	-4.762
Dobitak pre oporezivanja	2.271.939	1.133.525
Poreski rashodi perioda	250.334	124.074
Odloženi poreski rashodi/prihodi	32.583	3.863
Neto dobitak	2.054.188	1.013.314

Poslovanje Messer Tehnogasa 2017. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS STANJA	31.12.2017.	31.12.2016.
	RSD 000	RSD 000
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerijalna ulaganja	60.551	12.516
Nekretnine, postrojenja i oprema	6.123.909	6.006.305
Učešća u kapitalu	1.273.100	1.270.890
Ostali dugoročni finansijski plasmani	220.136	216.812
Dugoročna potraživanja	221.119	16.326
Ukupna stalna imovina	7.898.815	7.522.849
Zalihe	378.071	366.969
Potraživanja	2.301.832	2.060.451
Druga potraživanja	4.598	196.859
Kratkoročni finansijski plasmani	5.558.288	3.318.473
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	740.505	1.848.810
Porez na dodatu vrednost i AVR	29.359	21.555
Ukupna obrtna imovina	9.012.653	7.813.117
Odložena poreska sredstva	68.717	36.134
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	16.980.185	15.372.100
Vanposlovna aktiva	65.085	34.528
PASIVA		
Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.884.234	1.884.234
Rezerve	1.282.231	1.282.231
Nerspoređena dobit i gubitak	12.782.768	10.987.745
Ukupan kapital	15.949.233	14.154.210
Dugoročna rezervisanja	65.975	64.070
Dugoročni krediti		
Ostale dugoročne obaveze		
Kratkoročne obaveze		
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	33.240	21.043
Obaveze prema dobavljačima	560.524	775.247
Ostale kratkoročne obaveze	266.448	343.760
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	103.290	12.198
PVR	1.475	1.572
Ukupne kratkoročne obaveze	964.977	1.153.820
Odložene poreske obaveze	0	0
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	16.980.185	15.372.100
Vanbilansa pasiva	65.085	34.528

FINANSIJSKI POKAZATELJI PREDUZEĆA		
Prinos na ukupan kapital	14,19	%
Neto prinos na sopstveni kapital	12,88	%
Stepen zaduženosti	6,07	%
Stopa neto dobitka	25,64	%
I stepen likvidnosti	76,74	%
II stepen likvidnosti	894,80	%
Neto obrtni kapital	8.047.676	HRSD
Tržišna kapitalizacija	13.190.436.392	RSD
Dobit po akciji	1.981,55	RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama preduzeća:

Organizacione jedinice preduzeća	31.12.2017.	31.12.2016.
Beograd	133	131
Smederevo	48	49
Pančevo	39	39
Novi Sad	19	20
Niš	28	29
Bor	19	19
Kraljevo	44	43
Nikšić	19	19
Ukupno	349	349

4. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, planirani budući razvoj, promene u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Od 01.07.2016. godine kineska kompanija Hesteel je pružila Železaru Smederevo, koja je najveći kupac Messer Tehnogasa. Dana 28.06.2016. Messer Tehnogas je sklopio dugoročan ugovor o snabdevanju sa Hesteelom (danas HBIS Group).

U planu poslovanja Messer Tehnogasa za 2018. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 6.819.306 HRSD i investicije u iznosu od 1.303.408 HRSD.

Plan Preduzeća je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i ostvarenje planiranih investicija kako bi održala svoju poziciju na tržištu.

5. Ciljeve i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite

Preduzeće u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom
- Tržišnim rizikom
- Rizik likvidnosti
- Kreditnim rizikom
- Kamatnim rizikom

Menadžment preduzeća na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na smanjenje ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment preduzeća o postojećim i potencijalnim rizicima.

U okviru Napomena uz finansijske izveštaje opisani su relevantni rizici od značaja za finansijski položaj Preduzeća i uspešnost poslovanja.

6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment Preduzeća i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja sagledavaju cenovne, kreditne i likvidne rizike. Dnevnim sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevnom praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca, Preduzeće kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

Nije bilo važnijih poslovnih događaja koji su nastali nakon proteka poslovne godine.

8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

- U okviru Napomena uz finansijske izveštaje detaljno su obelodanjeni svi prihodi, obaveze i potraživanja sa povezanim licima.

9. Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja

Aktivnosti Preduzeća u istraživanjima i razvoju novih primena u 2017. god:

- Iz oblasti ekologije:
  1. Neutralizacija otpadnih voda pomoću ugljendioksida
  2. Gašenje požara u rudnicima primenom gasovitog azota sa mobilnom opremom

- Iz oblasti primene u prehrambenoj industriji:
  1. Primena ugljendioksida za fumigaciju lekovitog bilja
  2. Smrzavanje visokovredne ribe sa tečnim azotom radi izvoza na Zapadno Evropsko tržište

- Iz oblasti industrije
  1. Upotreba gasovitog azota u procesu vulkanizacije guma
  2. Inertizacija silosa sa ugljem pomoću gasovitog azota

- Iz oblasti hemije
  1. Pretakanje CS₂ (karbon disulfida) pomoću gasovitog azota.

10. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine u Preduzeću sprovedene su sledeće aktivnosti:

- Završetak rekonstrukcije magacina hemikalija na lokaciji DC a Pančevo
- Izrada izolacije na objektu Upravne zgrade lokacije Pančevo
- Uređenje platoa i nadstrešnice za smeštaj kontejnera za komunalni otpad, otpadni papir i PET ambalažu na lokaciji Pančeva
- Nabavka kontejnera za opasni otpad na lokaciji Pančevo
- Ugradnja solarnih panela na parking u lokaciji Bor
- Ugradnja regulatora osvetljenosti u portirnici na lokaciji Bor
- Ugradnja senzora za pokret koji uključuje osvetljenje u sanitarnim prostorijama na lokaciji Bor
- Vađenje rezervoara za lož ulje i njegovo zbrinjavanje na lokaciji Beograd
- Remedijacija zemljišta koje je kontaminirano zbog curenja lož ulja iz rezervoara na lokaciji Beograd
- Nabavka novih kontejnera za smeštanje elektronskog, električnog otpada i otpadnih fluorescentnih cevi na lokaciji Beograd
- Sklapanje ugovora sa ovlašćenom firmom za intervencije u slučaju curenja otrovnih gasova na lokaciji Beograd
- Sklapanje ugovora sa ovlašćenom firmom za zbrinjavanje otpadnih acetilenskih boca na lokaciji Beograd

- Izrada karakterizacija za sve vrste potencijalno opasnog i opasnog otpada na lokaciji Beograd
- Zamena postojećih fluorescentnih cevi led svetiljkama na lokaciji Beograd
- Zamena postojećih sijalica u krugu Fabrike Novi Sad, u proizvodnim pogonima i kancelarijama sa energetske efikasnim led sijalicama
- Automatizacija rada grejnih sistema na lokaciji Smederevo
- Kupovina kontejnera za komunalni otpad za lokaciju Niš

11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija

Preduzeće ne poseduje sopstvene akcije. Preduzeće nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

12. Postojanje ogranaka

Preduzeće ima registrovani ogranak u Crnoj Gori i to Messer Tehnogas Fabrika Nikšić, koja je u Crnoj Gori registrovana kao deo stranog društva.

13. Finansijski instrumenti koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja

Preduzeće klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije i to su:

- Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha investicije koje se drži do dospeća
- Krediti (zajmovi) i potraživanja
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća.

U okviru Napomena uz finansijske izveštaje opisani su relevantni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja preduzeća i uspešnost poslovanja.

14. Pregled pravila korporativnog upravljanja

1. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji Preduzeće primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.

Preduzeće primenjuje kodeks korporativnog upravljanja 2714/6 od 29.05.2012. koji se nalazi na sajtu www.messer.rs.

2. Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje Preduzeće sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom

Preduzeće je u potpunosti sprovodilo sve principe predviđene kodeksom u cilju poboljšanja uslova poslovanja a u skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja doneti su i:

- Pravilnik o poslovnoj tajni
- Direktiva o poklonima (kojom se bliže određuju uslovi primanja i davanja poklona, reprezentacije)
- Compliance code i compliance treninzi.

Preduzeće je nastavilo da razvija socijalni aspekt poslovne saradnje sa stručnim školama i obrazovnim institucijama i da stipendira studente na smeru zavarivanje na Mašinskom fakultetu.

3. Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja

Nisu primećena odstupanja od Kodeksa korporativnog upravljanja.

Beograd, 28.03.2018. godine.

Izvršni direktor

Ernst Bode

III IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

Izjavljujem da je prema mome najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine, promenama na kapitalu i o ostalom rezultatu javnog društva, uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje

Ime i prezime	Naziv radnog mesta i dužnosti koje lice obavlja u Društvu
Olivera Rogović	Rukovodilac finansija i knjigovodstva

IV ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJIH IZVEŠTAJA

Godišnji izveštaj društva za 2017. godinu, je razmotren i odobren 28.03.2018. od strane Izvršnog direktora. Godišnji izveštaj društva u momentu objavljivanja još nije usvojen od strane Skupštine akcionara. Društo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog oragana o usvajanju Godišnjeg izveštaja.

V. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA

Odluka o raspodeli dobiti društva za 2017. godinu doneće se na redovnoj godišnjoj Skupštini akcionarskog društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti.

VI. NAPOMENA

Skupština društva nije usvojila Godišnji izveštaj. Odluka o usvajanju Godišnjeg izveštaja biće na usvajanju na redovnoj godišnjoj Skupštini. Odluka o usvajanju godišnjeg izveštaja biće naknadno objavljena u celosti.

Javno društvo je dužno da sastavi Godišnji izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, a regulisanom tržištu, odnosno MTP dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da godišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja. Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u Godišnjem izveštaju.

U Beogradu,

Izvršni direktor

Dana 17.04.2018.

Ernst Bode
